„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 27 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. — New York, N. Y. Liepos (July) 6, 1934. — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. — Vol. XXV

SLA. Seimas Padarė Gerų Nutarimų

Pakeitė Konstituciją

Centrą Kels į Pittsburghą

Detroit, Mich. — SLA. 38-tas Seimas buvo istorinis... Kadangi platesnis Seimo aprašymas telpa kitoje šio pusl. vietoje, čia suminėsime tik svarbesnius nutarimus, kurie tiesioginiai liečia organizacijos padėtį.

Pirmiausia, į naują Pildomąją Tarybą išrinkta šie asmenys: prez. F. J. Bagočius, viceprez. J. K. Mažukna, iždin. K. P. Gugis, sekr. M. J. Vinikas, daktaru-kvotėju Dr. J. Stanislovaitis, iždo globėjais S. Mockus ir p-lė E. Mikužiutė.

Iš nutarimų pažymėtini šie: Pakeista SLA. senosios konstitucijos visas aštuntas skyrius, kurio vieton įdėta naujo projekto pagamintas dešimtas skyrius. Šis skyrius žymus tuo, kad įvedama Susivienijime daug apdraudos laipsnių. Sulig šio skyriaus į Susivienijimą bus galima apsidrausti nuo $500 iki $5,000 įvairiose apdraudos formose. Pataisyta ir keletas kitų senosios konstitucijos taisytinų paragrafų. Pakeista čarterio kai kurie skyriai. Sulig pataisytos konstitucijos Pild. Taryba bus renkama visuotinu narių balsavimu. Išrinktais bus tie, kurie gaus daugiausia balsų ir juos užgirs Seimas. Bet tokius kandidatus Seimas galės ir neužgirti, jei prieš juos balsuos du trečdaliai delegatų.

Narių duoklių mokėjimas palikta po senovei. Pomirtinės bus mokama ir nuo alkoholizmo mirusiems nariams. Ligoje pašelpos bus mokama ir beprotnamiuose sergantiems nariams.

Nutarta SLA. Centrą perkelti į Pittsburgh, Pa. Bet tai bus padaryta tik tuomet, kai pataisytoji konstitucija įeis į galią ir kada tam bus tinkamos aplinkybės. Sekantis Seimas nutarta laikyti Clevelande.

Priimta penkios svarbios rezoliucijos: 1. Vilniaus užgrobimo reikalu; 2. Jungtinių Valstijų nedarbo apdraudos reikalu; 3. Į Lietuvą skridimo paramos reikalu; 4. Tom Mooney kalinimo reikalu ir 5. Amerikos lietuvių jaunimo į SLA. pritraukimo bei lietuvinimo reikalu.

Seimas buvo ramus.

(Daugiau skaitykite "SLA. 38-to Seimo Trumpas aprašymas.").

LENKAI SVARSTO VILNIAUS KLAUSIMĄ

Varšuva. — Birželio 28 d. Lenkijos ministerių kabinete įvyko svarbių permainų. Numatoma energingai vykdinti žemės reformos programas. Dvarai, už kuriuos valdžia negaudavo mokesčių, bus konfiskuoti ir išparceliuoti, žemė bus išdalinta bežemiams.

Diktatorius ir Apsaugos ministeris Pilsudskis nusprendė J. Poniatowskį skirti žemės ūkio ministeriu. Klukovskis skiriamas vice premieru. Lvovo krašto gubernatorius pulk. Belina Prazmovski skiriamas vidaus reikalų ministeriu, nužudyto B. Pierackio vieton.

Maršalas Pilsudskis vadovauja deryboms Vilniaus klausimo išsprendimui, kad butų galima sudaryti diplomatinius santikius su Lietuva.

Delei ministerio Pierackio nužudymo, Lenkijoje areštuota šimtai asmenų. Areštuotieji yra lenkų radikalai, žydai komunistai ir ukrainiečių patriotai. Jie visi uždaryti laikninoje koncentracijos stovykloje, Kartuz Bereza, Poliesėje. Ši stovykla buvo skirta kareivių lavinimui, bet ji apleista del didelių piktų uodų spiečių, kurie ją puola iš Pinsko pelkių.

LIETUVIŠKI LENKAI NUSKRIDO Į VARŠAVA.

Brooklyn, N. Y. — Birželio 29 d. du Brooklyno „lenkai", broliai Adomavičiai, kurie yra gimę ir augę Vilnijoje, lėktuvu „Waršava" išskrido į Lenkijos sostinę, Varšavą. Pirmas šuolis buvo iš Floyd Bennett erodromo iki New Founderlando, o vėliau — per Atlantiką į Varšavą. Pirmas žygis pavyko gerai. Perskridę Atlantiką, tačiau, jie buvo priversti nusileisti Francijoje, nes pristokavo gazolino. Pasiėmę kuro vėl leidosi link Varšuvos, bet nesuspėjus perskrisiti Vokietijos, prie Lenkijos jau visai arti rubežiaus turėjo nusileisti delei sugedimo gazolino tanko-bako. Pagaliau susitaisę lėktuvą, liepos 2 dieną pasiekė Varšavą, kur juos sutiko 20,000 minia ir širdinsveikino.

Skridimo tikslas — pakelti Lenkijos vardą pasaulio akyse. Esą, jie Lenkiją taip mylį, kad del jos pasiaukoję ir vieton parvykti kitokiu budu — parskrido eroplanu.

Apie brolių Adomavičių tautybę daugelis abejoja. Kai kas mano, kad jie yra ištautėję Vilnijos lietuviai. Daugeliui brooklyniečių jie gerai pažįstami kaip pasekmingi sodės išdirbėjai ir abudu gerai lietuviškai kalba bei su lietuviais gana artimai draugauja.

REVOLIUCIJA VOKIETIJOJE

Berlynas. — Nuo birželio 29 dienos Vokietijoje liejasi kraujas, gula viena paskui kitos vadų galvos ir nežinia kuo visa tai baigsis. Revoliuciją kelia taip vadinami Hitlerio "smogininkai", kurių kairieji buvo sustarę sugriauti nacionalistų galybę ir paskelbti militarę diktaturą, jei nebutų galima tuojau sugrąžinti monarkiją.

Kad prie sukilimo rengtasi— Hitleris tai žinojo. Pribrendus laikui — pasirįžo gintis. Jo priešais buvo tie vadai, kurie su juo visą laiką bendrai dirbo. Hitleriui įsakius, pirmiausia norėta areštuoti buvusį premierą gen. Kurt von Schleicherį. Jam paipriešinus — jis ant vietos nušautas. Nušauta ir jo žmona. Po to nušauta visa eilė kitų smogininkų vadų. Kai purie jų patys nusnšivė, nes matė nepasisekimą. Taip nusižudė smogininkų vadas Ernst Roehm.

Dabar eina visi eilė areštų ir žudymų. Suimtieji „teisiami" pernai įsteigto skubotojo teismo. Kiekvienam duodama pasiaiškinti tris minutes ir po to išnešama priš jį nuosprendis nužudyti Iki liepos 3 dienai didesnių ir mažesnių vadų nužudyta jau 60. Areštuotų yra keli šimtai. Jų laukia tas pats likimas — sušaudymas.

Tuo tarpu eina vienas paskui kitą įvairių suokalbių atidengimai. Prez. Indenburgas susirgęs. Hitleris pasiryžęs neištikimuosius visiškai išvalyti. Kaltina militaristus, rojalistus, katalikus ir prieš Hitlerį nusistačiusius nacius. Nusižudė gen. Roehm buvęs labiausiai pavojingas. Prez. Hindenburgas Hitlerio žygį užgiria. Vice-kansleris Papen rengiamasi prašalinti iš vietos. Jo vietą bene užims Georing. Ministerija rengiasi sudaryti vien iš ištikimųjų nacių.

Visa Vokietija kaip ant ugniakalnio. Berlyne ir kituose didesniuose miestuose tarpe žmonių nepaprastas sąjudis. Visur pilna policijos. Kariuomenė parengta veikti.

FRANCUZIJOJ NUMATOMA DIKTATURA.

Paryžus. — Francuzijos vyriausybė rimtai susirupinusi naminiais politiniais įvykiais. Beveik kas diena įvairios politinės organizacijos įvairiose krašto dalyse turi kruvinus susirėmimus. Ministerių Kabinetas yra priešingas visokiam despotizmui, tačiau yra palankus fašizmui, jeigu nebus kitos išeities.

TVARKYS LIET. MIESTŲ IŠVAIZDĄ

Vidaus Reikalų Ministerijoje susirupinta musų miestų išvaizda. Norima tarp kitko iškelti daugely miestų turgavietes, kurios randasi miesto centruose, į specialiai paskirtus sklypus užmiesčiuose.

Taip paeiliui bus iškeltos turgavietės Šiauliuose, Panevėžy, Raseiniuose, Pasvaly, Rokišky, ir kitur. Daugely miestų bus nugriauta eilė senų krautuvių ir namų, kurie jau pasenėję ir sudaro pavojų patiems jų gyventojams arba darko miesto išvaizdą ir trukdo susisiekimą. Bus nugriauta eilė panašių statybų Mariampolėj, Kelmėj ir kitur.

ŠVIETIMO MINISTERIJOS UŽPUOLIKAS OGINTAS NUBAUSTAS 10 METŲ SUNK. DARBŲ KALĖJIMO.

Birželio 8 d. Karo Lauko teismas sprendė P. Oginto bylą.

P. Ogintas, kaip žinoma, gegužės 30 d. bandė išplėšti Švietimo ministerijos valdininko p. Bočio iš Lietuvos banko neštus pinigus — tos ministerijos tarnautojų algas.

Teismas, išnagrinėjęs bylą ir išklausęs liudytojus, nuspren dė Petrą Ogintą nubausti sunkiųjų darbų lakėjimu ligi gyvos galvos. Tačiau atsižvelgdamas į tai: 1) Ogintas tiktai kėsinosi, bet del nuo jo nepareinamų aplinkybių savo sumanymo neįvykdė ir 2) Ogintas kaltas prisipažino ir savo nusikaltimo gailėjosi — teismas rado teisinga sumažinti jam skirtą bausmę ligi dešimties metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

STASYS GEGUŽIS

Gerb. S. Gegužis yra vienintėlis žmonus, kuris Susivienijime išprezidentavo 18 metų — nuo 1916 iki 1934 m. Seimo. Kadangi jis organizacijai dirbo atsidavusiai ir sąžiningai — 38-to Seimo delegatai jį širdingai ir gražiomis dovanomis pagerbė.

ADV. FORTUNATAS J. BAGOČIUS

SLA. 38-tame Seime naujai išrinktas musų organizacijos prezidentas. Gabus oratorius, sumanus SLA. darbuotojas.

Nepaprasti Įvykiai Kaune

Birželio 7 d. Kauno įgulos karininkų dalis, pasinaudodama tam tikromis aplinkybėmis ir susidėjusi su kaikuriais civiliniais asmenimis apie pirmą valandą naktį, išvedė kariuomenę į miestą neva bandomiesiems manievrams. Jie bandė nuginkluoti policiją, užimti telefoną, telegrafą, paštą ir kitas susisiekimo priemones. Be to, sukilėliai bandė įsiveržti prezidenturon.

Tačiau šie žygiai jiems nevisur pavyko. Policija pačioje pradžioje jau žinojo maištininkų užgaidas ir kur tik galėjo, ten jų neįsileido. Maištininkai pirmiausiai apsupo ir užėmė valstybės saugumo departamentą, o kiti nuėjo užimti policijos nuovadų ir prezidenturos. Prie vienos policijos nuovados įvyko pasipriešinimas. Negalėdami jokiu budu jos kitaip užimti, maištininkai net pavartojo tankus ir išlaužė nuovados geležinius vartus. Tačiau prieš tankus stojo policijos šarvuotas automobilius. Įvyko susišaudymas. Tačiau laimingai, nes žmonių aukų nebuvo.

Taip pat sukilėliams nepavyko įsilaužti ir į prezidenturą, nes ji jau pačioje sukilimo pradžioje buvo stipriai policija apstatyta.

Kai maištininkai užėmė ką tik jie galėjo, tuojau pasiuntė savo atstovus pas Respublikos Prezidentą, reikalaudami, kad butų paleista ligšiolinė vyriausybė ir sudaryta naujoji, kuriai turėjo vadovauti maištininkų pastatytas Augustinas Voldemaras.

Sukilimo išvakarėse keli karininkai automobiliais nuvyko Zarasus, kur buvo Voldemaras, jo pargabenti į Kauną. O iš ryto vienas aviacijos karininkas nuskrido su lėktuvu ir birželio 7 d. anksti rytą Voldemarą į Kauną atvežė.

Kai maištininkai nuėję pas Respublikos Prezidentą A. Smetoną reikalavo, kad jis pakeistų ligšiolinę vyriausybę, tai Prezidentas griežtai atsisakė tokius reikalavimus net svarstyti, primindamas karininkams, kad jie prisiekę buti drausmingais.

Tuo tarpu žinia apie įvykius skubotai pasklido visoje Lietuvoje ir užsieniuose. Kai kurios kariuomenės Kauno įgulos dalys irgi pasisakė prieš maištininkus. Maištininkai matydami, kad jų pajėgos menkos, skubiai pasitraukė nuo savo užimtų pozicijų ir jau apie 7 val. ryto Kaune vėl buvo visiškai ramu.

Tuo tarpu Voldemaras karo aviacijos erodrome kelias valandas laukė kol jis bus pakviestas prezidenturon ir paskirtas ministeriu pirmininku. Tačiau ministerio portfelio nesulaukė, nes patys aviacijos karininkai jį pristatė į vyriausiąjį kariuomenės štabą, o šis jį atidavė valstybės saugumo organams. Dabar jis yra Kauno kalėjime, nes aiškinama, kiek jis yra prisidėjęs šį sukilimą rengiant.

Šiems nepaprastiems įvykiams išaiškinti ir atsakomybei už juos nustatyti yra sudaryta speciali karininkų komisija, kuriai pirmininkauja pirmos divizijos vadas generolas Tamašauskas. Lig šiol jau yra suimta daugiau kaip 20 karininkų ir keliolika civilių sąmokslininkų. Kaip dabar paaiškėjo, išvesdami į sukilimą karininkai kareiviams apie tai nieko nesakė ir todel šie negalėjo žinoti.

Sąryšy su šiuo buvusiu Kaune sukilimu vyriausiojo štabo viršininkas generolas Kubiliunas pasitraukė iš pareigų, o jo pareigas dabar eina generolas Jackus. **Tsb.**

SLA. 38-to Seimo Trumpas Aprašymas

Sesija 1. Briželio 25 d.

SLA. 38-to Seimo, kuris įvyko Fort Shelby viešbuty, Detroit, Mich. atidarymo iškilmes pradėjo Seimo Rengimo Komisijos pirm., p. M. L. Balčiunas. Pirmiausia pakviečia p. Z. Vitaitienę ir p-lę M. Virbickiutę, kurioms pirmai vedant, o antrai akompanuojant pianu visi delegatai sustoję sugieda Amerikos ir Lietuvos himnus. Po to p. Balčiunas pasako atatinkamą prakalbėlę, pareikšdamas, kad Seimo Rengimo Komisija jau metas laiko susiorganizavusi ir deda pastangas, kad susirinkusiems delegatams kogeriausiai pasitarnavus. Pareiškia pageidavimą, kad šis didžiausios lietuvių organizacijos Seimas rimtai ir nuosekliai svarstytų Susivienijimo reikalus. Širdingai sveikina varde visų vietinių keturių kuopų susirinkusius delegatus. Pageidauja veikti vien naudai SLA. be jokių politikavimų. Pareiškia, kad, kartais jei ir butų reikalas, Rengimo Komisija nutariusi raudonsiųlių į Seimą nekviesti.

Tai pareiškęs, p. Balčiunas Seimą atidaryti perstato SLA. prez. p. S. Gegužį, kuris oficialiai atidaro Seimą. P-nas Gegužis pirmiausiai padėkoja Seimo Rengimo Komisijai už rupestingą Seimo rengimą ir už gražų Seimo atidarymo programą. Dėkoja taipgi už pastatytas ant stalo gėles ir paskelbia delegatų vardošaukį. Mandatų komisijon paskiria SLA. 36-tos kp. narį p. M. Vaidylą, 90 kp. delegatą S. Bakaną, ir 126 kp. delegatą p. P. Bukšnaitį. Mandatų komisija imasi savo darbo — per žiurėti ir patikrinti iš Centro priduotus delegatų mandatus.

Prie prezidiumo stalo pakviečiama iš Lietuvos dabar Amerikoję viešį svečiai: kan. Kamėšis ir rašytojas p. Babickas. Abu svečiai pasako misijai pritaikintas — Vilniaus vadavimo reikalu — prakalbėles. Svečių į Ameriką atvykimo tikslu yra žodžiu amerikiečiams perstatyti vieną svarbiausiųjų visos tautos reikalų — vadavimą Vilniaus. Pareiškia pageidavimą, kad Vilniaus vadavimo reikalas nebutų svetimas ir SLA. nariams. Linki susirinkusiems delegatams rimtai svarstyti didžiausios lietuvių organizacijos reikalus.

Kaip ir visuose Seimuose prez. Gegužis pakviečia sveikinimo prakalbėles pasakyti kelis svečius ir delegatus. Pirmiausia kalba Detroitietis advokatas teisėjas J. R. Uvikas. Pasidžiaugia, kad Detroitas susilaukė tiek daug svečių iš visos Amerikos. Pareiškia, kad varde vietinių lietuvių tiesia visiems sveikinimo ranką ir fraternališkai taria: "Sveikas broli ir sesute!" Vietiniai lietuviai pasirįžę visus susirinkusius kogeriausiai vaišinti ir patarnauti. Varde Vaizbos Buto "suteikia" miesto raktus ir pageidauja, kad jų mieste Susivienijimas padarytų kogeriausių organizacijos labui nutarimų.

Antras kalba adv. K. Jurgelionis. Jis pageidauja, kad šis Seimas padarytų pradžią tų darbų, kurie jau daug metų apleista. Tais darbais yra tai dėjimas pastangų Amerikoje gimusį lietuvių jaunimą palaikyti lietuvišku. Tam reikalinga steigti lietuviškas mokyklas, jaunimo sporto burelius. Jis pareiškia, kad lietuviai galėtų turėti netik paprastas mokyklas, bet ir kolegiją, kuri galėtų gaminti mokytojus. Taip yra daroma pas kitas tautas, — pas lenkus ir čekus. Jie pavyzdingai auklėja jaunimą prisirišimui prie savųjų ir gerų pasekmių atsiekia. Pavyzdžiui, lenkai praeitą metą išsiuntė net 2,000 jaunuolių ekskursiją į Lenkiją. Tas labai paveikė į čionaitinius jų tautos jaunuolius. SLA. galėtų panašiai veikti. Prie SLA. butų galima steigti ir jaunuolių kliubai, kur galėtų priklausyti ir ne nariai, kurie vėliau nariais pasidarytų. Kalba padarė gilaus įspudžio į delegatus ir kalbėtojas susilaukė gausių aplodismentų.

Trečiu kalbetoju pakviečiama dar senais laikais buvęs SLA. prezidentas, p. Kaunas iš Montello, Mass. Šis gerb. SLA. darbuotojas pareiškia keletą linkėjimo žodžių. Pasako, kad tais laikais, kada jis Susivienijime dirbo buvo labai mažai narių. Dabar SLA. išaugo į didelę organizaciją.

Jaunuolė p-lė M. Virbickaitė iš Pittsburgh, Pa., pasisako, kad dar jauna, mažai gyvenusi, tai mažai ir žinanti, bet jai smagu dalyvauti tarpe senesnių SLA. darbuotojų.

Jaunuolis Vitalis Bukšnaitis iš Brooklyn, N. Y., pasisako, jaunieji delegatai netiek gyvai veiks, kiek seks senesniųjų delegatų darbus, kad iš jų išsimokius ir vėliau galėjus organizacijoje dirbti, nes jaunuoliai nori buti gerais lietuviais ir dirbti tuos darbus, kuriuos senesnieji pradėjo.

Senas SLA. darbuotojas, V. Ambrozevičia, iš Newark, N. J., kuriam teko dalyvauti ir tame Seime, kuomet SLA. skilo (1901 m.), platokai papasakojo apie tą laikotarpį ir apie patį skilimo Seimą. Kalba į jaunesnius delegatus padarė gero įspudžio.

Dr. L. A. Graičiunas pirmiausia pareiškė, kad jis daug nekalbės, nes kandidatuoja į daktaro-kvotėjo urėdą. Pagyrė p. Jurgelionio sumanymą jaunuolius auklėti lietuviškoje dvasioje. Taipgi pareiškė mintį, kad lietuviai kariavo Amerikos kariuomenėje, tai butų galima pasidarbuoti, kad Amerika Lietuvai dovanotų paskolą. Taipgi butų galima pamainomis siuntėti iš Amerikos studentus į Lietuvos universitetą ir iš Lietuvos į Ameriką. Kalba buvo rimta.

Tuo pirmoji sesija ir baigėsi.

Sesija 2. Birželio 25 d.

Sesija antra pradėta 2 val. po piet. Mandatų komisija savo raporte pažymi, kad viskas tvarkoje, išskyrus trijų kuopų 5 delegatus. Tai komisija dar svarstys ir galutinam nusprendimui paves Seimui. Prez. paprašo delegatus sunešti savo mandatus ir ženklelių prisegimui paskiria šias delegates: E. Tareiliutę iš Waterbury, R. Lukoševičiutę iš Youngstown, Ohio, M. Grinevičienę iš Mahanoy City, Pa. ir O. Šimanskienę iš Detroit, Mich. Sekr. M. J. Vinikas išsaukia visus delega-

(Tąsa ant 4 pusl.)

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas panktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SOCIALIS SANTYKIAVIMAS

Socialis santykiavimas tarpe atskirų asmenų, šeimų ir visuomeninių grupių turi didelės reikšmės žmonijos gyvenime. Socialiai suėjimai netik suteikia progos malonioj draugijoj linksmai laiką praleisti, bet kartu švelnina santikius net ir tarpe labai užkietėjusių asmeninių ir idėjinių priešų. Socialiuose suėjimuose žmonės pasimokina mandagumo, gražių elgėsių ir kitų visuomeninėj draugijoj pageidaujamų ypatybių. Todel socialis santykiavimas yra reikalingas ir naudingas kiekvienam žmogui atskirai ir visuomeniniam gyvenimui aplamai.

Socialio santykiavimo ir naujų pažinčių sudarymo žvilgsniu SLA. Seimai suteikia dideles progas SLA. veikėjams. Į Susivienijimo Seimus paprastai suvažiuoja rinktiniai Amerikos lietuvių kolonijų veikėjai ir vadai. Suvažiuoja nemaža ir svečių, kurie vien socialių suėjimų žvilgsniu SLA. Seimus lanko. SLA. Seimų laiku suruošiama įvairios pramogos, kuriose suvažiavę delegatai ir svečiai turi progos pasilinksminti ir širdis širdin pasikalbėti, galiojančius nuomonių skirtumus išdiskusuoti, išsiaiškinti.

Žmonės vienas kito asmeniškai nepažindami ir tik iš tolo visokių nebutų dalykų apie vienas kitą girdėdami, vaizduojasi savo oponentą kokiu tai baisiu, nepakenčiamu žmogumi. Tačiau susitikę asmeniškai socialiam suėjime ir arčiau vienas kita pažinę, dažnai širdingiausiais draugais pastoja. Tokių atsitikimų kiekvienas turime savo asmeniniuose patyrimuose.

Jokios kitos Amerikos lietuvių organizacijos seimai nesuteikia tokių progų susitikimui ir susipažinimui su visuomenės vadais ir veikėjais, kaip SLA. Seimai. Į srioninių ar tikybinių organizacijų seimus suvažiuoja tik tos vienos sriovės ar tikybinės organizacijos veikėjai. Susitikimas su vienų minčių, vienų įsitikinimų žmonėmis jokių naujų minčių, naujų idėjų nesukelia. Tuo tarpu Susivienijimo Seimuose visai kita padėtis: čia turime progos susitikti ir pasikalbėti su visokių įsitikinimų ir minčių žmonėmis. Pagaliau, į jokį Amerikos lietuvių Seimą nesuvažiuoja tiek įvairių profesionalų ir inteligentijos, kiek jų suvažiuoja į kiekvieną SLA. Seimą.

Taigi socialiu žvilgsniu SLA. Seimai turi didelės reikšmės Amerikos lietuvių gyvenime. Be socialės reikšmės, SLA. Seimai dar suvaidina nemenką ir kulturinį vaidmenį. Seimo sesijose delegatai ir svečiai turi progos pasimokinti tvarkingo susirinkimuose užsilaikymo ir parlamentarinės tvarkos susirinkimų vedimui. Žinoma, šia proga pasinaudoja tik tie Seimo dalyviai, kurie nori ir pajėgia tuomi pasinaudoti, kurie supranta svarbą kulturingo užsilaikymo susirinkimuose. Aiškiau tariant, SLA. Seimo sesijos yra tikriausia parlamentarizmo taisyklių ir tvarkos mokykla.

Be Seimo sesijų, surengiami kulturiniai vakarai: koncertai, vaidinimai ir t.t. Tokiuose Seimo vakaruose turi progos vietiniai lietuviai ir iš kitų kolonijų atvykę delegatai išgirsti geriausias Amerikos lietuvių menininkų jėgas: dainininkus, muzikus ir kt. Yra gera proga ir patiems menininkams pasirodyti su savo talentais iš visų Amerikos lietuvių kolonijų suvažiavusiems rinktiniams veikėjams. Tik pačiose didžiausiose Amerikos lietuvių kolonijose ir tik dabai retais atsitikimais musų menininkai turi tokią publiką, kokia susirenka į SLA. seiminius koncertus ir kitus parengimus.

Todel Susivienijimo Seimai netik pačiai organizacijai yra svarbūs ir naudingi, bet jie turi didelės reikšmės ir visai Amerikos lietuvių išeivijai.

—o—

SUSIVIENIJIMO PADĖTIS

Nekartą tenka išgirsti SLA. veikėjų nusiskundimus, kad jie mažai žino apie Susivienijimo padėtį, kiti net drįsta tikrinti, kad nuo SLA. narių yra slepiama aktualė organizacijos padėtis. Tokiem SLA. veikėjams patartina perskaityti ką tik praėjusiam SLA. Seimui patiekti SLA. Pildomosios Tarybos narių ir Pastovių Komisijų raportai, kurie bus paskelbti Seimo protokole ištisai. Su atatinkamu dėmėsiu šiuos raportus perskaitęs kiekvienas SLA. narys visa organizacijos padėtį kaip veidrodyje pamatys. Ypatingai SLA. Sekretoriaus Dr. M. J. Viniko raportas išsemiamai ir smulkmeniškai nušviečia visus organizacijos reikalus.

Kiekvienas SLA. narys privalo nuodugniai žinoti savo organizacijos reikalus ir visą padėtį. Tuo tikslu ir yra konstitucijos patvarkymais reikalaujama visų SLA. viršininkų ir Pastovių Komisijų išduoti Seimui raportus, kurie vėliau paskelbiami visų narių žiniai. Todel pareiga visų narių nuodugniai susipažinti su organizacijos padėtimi, kuri tuose raportuose nušviečiama. Juo daugiau nariai žinos apie savo organizaciją, juo geriau bus pačiam Susivienijimui. Tokiu atvėju nebus progos SLA. narius ir visuomenę klaidinti visokiomis demagogijomis sulyg organizacijos padėties. Tuomet nariai galės kiekvienu atsitikimu neteisybę apie Susivienijimą skelbiančius prikalti prie gėdos stulpo.

Kuomet SLA. narys, girdėdamas visokias nesąmones skelbiant apie Susivienijimą, tyli ir pats nežino ar tokie išmislai yra teisybė ar melas, tai pašaliniai žmonės juo daugiau pradeda abejoti Susivienijimo ateitimi. O musų gyvenime yra nemaža tokių „geradarių", kurie rodos tik tam gyvena, kad apie ką nors blogai kalbėti. Šitie blogakalbiai nemaža žalos ir Susivienijimui padarė, tiesiog ištisas litanijas spaudoje apie Susivienijimą prirašė. Jau ne vien bolševikų spauda tik blogai apie musų Susivienijimą nuolatos bubnija, bet ir „tautiškiausi" Amerikos lietuvių laikraščiai vien tik blogybes apie organizaciją skelbia. Niekad nė puse žodžio neprisimena apie Susivienijimą iš gerosios pusės, niekuomet neparagina savo skaitytojus prisirašyti prie Susivienijimo, arba tarnauti jam bent kokiame jo vajuje ar svarbiame užmanyme.

Akyvaizdoje tokios padėties Susivienijimo nariams butinai reikalinga susipažinti su organizacijos reikalais, kad visą jo padėtį nuodugniai žinoti. Tik tokiu atvėju Susnvienijimo veikėjai galės efektingai kovoti su tais visokių blogybių apie Susivienijimą skleidėjais. Dabar kiekvienas SLA. narys turi puikiausią progą nuodugniai visus Susivienijimo reikalus sužinoti ištisai perskaitant visus Seimui patiektus raportus. Ypatingai SLA. kuopų veikėjai ir vadai privalo minimus raportus su atatinkamu dėmesiu perskaityti ir juos pastudijuoti. Tuomet nereikės nei vienam skųstis, kad mažai žino apie Susivienijimą, arba kad nuo jų yra slepiama tiktoji Susivienijimo padėtis. Štai proga kiekvienam SLA. nariui nuodugniai visą Susivienijimo padėtį sužinoti. Tad visi pasinaudokite ta proga!

—o—

PAINI PROBLEMA

Šiomis dienomis iškilo viešumon pavyzdis, kokią keistą painiavą įstatymai sudaro. Reprezentuojanti tarpe 40,000,000 ir 50,000,000 galionų degtinės savininkai advokatai pasiulė valdžiai leisti pardavinėt šią degtinę nupiginta kaina, kas atneštų federaliai valdžiai ir valstijai, kurioj ši degtinė butų pardavojama apie $150,000,000 mokesnių. Bet šita degtinė yra padaryta dar pirm prohibicijos atšaukimo, taigi sulyg įstatymų yra nelegalus produktas. Jei valdžia susektų, kur šis degtinės kiekis paslėptas, tai galėtų ją visą konfiskuoti. Bet, žinoma, Amerikoje „sunku" susekti bent kas, kuomet nereikia to surasti.

Todel prezidentas Rooseveltas ir Iždo Sekretorius Morgenthau nusprendė, kad valdžia negali eiti į sutartis, kurios reiškia įstatymų laužymą, kad ir valstybės iždo naudai. Bet 150 milionų dolerių mokesnių valdžiai yra labai masinančiu dalyku. Pagaliau, butlegeriai ras budus parduoti šią degtinę ir be valdžios leidimo, jei išleis valdžiai siulomų mokesnių sumą papirkinėjimams. Gal net ir pigiau kainuos valdininkų papirkimas, negu valdžiai siulomų mokesnių suma siekia. Bet įstatymas yra įstatymu.

Šios painios problemos išspren dimui kai kurie laikraščiai siulo sekamą išeitį: kodel negali kongresas sekančioj savo sesijoj išleisti įstatymo, kuriuo ši degtinė butų pripažinta teisėtu produktu? Tokiu atvėju butų pašalintas buvusio įstatymo laužymas, butų apsaugota valdžia nuo ne etiško žygio, butų gauta didelė suma mokesnių valstybės iždui ir visuomenei butų nauda del nupigintos degtinės kainos. Ištikro eiliniam piliečiui sunku suprasti motyvus pateisinimui šitos įstatymų sudarytos painiavos, kuomet prohibicija jau atšaukta.

—o—

NEGARBINGI PARSIDAVĖLIAI

Amerikos įstatimdavystės įstaigos visuomet esti apstotos taip vadinamų lobijistų. Tai yra tokie sutvėrimai, kurie tykoja papirkti įstatimdavius, kad butų išleisti įvairiems biznierių interesams palankūs įstatymai, arba kad nebutų išleisti tokie įstatymai, kurie naudingi visuomenei, bet kenksmingi didžiojo Amerikos biznio interesams. Nuo šitų parazitų nėra laisva nei viena Amerikos įstatimdavystės įstaiga, pradedant Jungtinių Valstijų kongresu ir baigiant valstijų legislaturomis.

Tulas laikas atgal iškilo aikštėn New Yorko valstijos senatoriaus Warren T. Trayer tokis parsidavimas Associated Gas and Electric kompanijai. Tulas laikas jau buvo bandoma New Yorko valstijos legislaturoje išleisti įstatymą, kuris leistų miestams įkurti nuosavas žibamojo gazo ir elektros darymo dirbtuves. Tačiau tokis įstatymas pakenktų privatinių kompanijų korporacijų bizniui, kurios iki šiol turėjo monopolį visuomenę aptarnauti šiomis gyvenimo reikmenimis — žibamuoju gazu ir elektra. Jei miestai butų turėję teisę patys pasigaminti gazą ir elektrą, tai privatinių interesų korporacijos nebutų galėjusios visuomenę plėšti tokiomis augštomis už gazą ir elektrą kainomis, kad korporacijų savininkai tiesiog fantastiškai didelius pelnus turėtų, kuomet visas kraštas ekonominiai kenčia. Dėka tokių negarbingų parsidavėlių kaip senatorius Thayer ir jam panašus, tokio visuomenei naudingo įstatymo nebuvo galima išleisti.

Pastaromis dienomis susirinkęs New Yorko valstijos senatas į nepaprastą posėdį vienbaisiai pripažino senatorių Thayer kaltu. Keliomis dienomis pirm šio posėdžio senatorius Thayer prisiuntė savo rezignaciją ir tokiu budu senate nekilo klausimas jo prašalinimui iš senato.

Tačiau tokių parsidavėlių įstatimdavių nubaudimas neturėtų baigtis vien jų prašalinimu iš įstatimdavystės įstaigos. Tokia bausmė be garbės žmonėms nieko nereiškia. Kuris už dolerį parduoda savo, kaipo žmogaus, garbę, tai ką jam reiškia prašalinimas iš urėdo, kuomet jis jau turi Judos grašių užtektinai prisirinkęs. Turėtų buti išleistas įstatymas sunkiųjų darbų kalėjimu tokius parsidavėlius bausti, tuomet gal butų galima kiek sekmingiau kovoti su tokiais už dolerį parsiduodančiais įstatimdaviais. Turėtų but lygiai kalėjimu baudžiami ir įstatimdavių papirkėjai. Kol nebus įvesta aštresnės bausmės šitokių papirkimų ir parsidavimų kaltininkams, tol Amerikos įstatimdavystės įstaigos bus paskendusios korupcijoj.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. J. JONIKAITIS,
3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

I. KOVA SU DŽIOVA

Rašo Dr. J. Jonikaitis.

Kaip Nuo Jos Gydomasi

(Užbaiga)

Medicina yra užsimojus padaryti didelį šuolį pirmyn. Ji daro didžiausias pastangas, kad gydymas butų visiškai nereikalingas, ir vietoje to, kad rupintis ligonių sveikata, daryti pastangas, kad sveikieji žmonės nesirgtų. Tai yra sveika mintis. Vietoje, kad gaisras gesinti, reikia jo apsisaugoti. Daug lengviaus yra apsaugoti sveiką asmenį nuo džiovos, negu kad per neapsižiūrėjimą jo pačio ar kitų, leisti jam ta liga apsikrėsti ir vėliaus gydytis nuo jos.

Šitoji garbinga mintis šiandien yra skleidžiama plačiosios visuomenės tarpe. Yra laukiama ir tikimąsi, kad ji prigis žmonių dvasioje ir širdy. Be plačiųjų minių pritarimo toli nenužengsi. Šiandien, kaip ir šimtmečius atgal reikia prijaukinti žmones prie naujesnio ir kilnesnio gyvenimo. Veik kiekvienas progreso žingsnis gyvenime buvo pasitiktas su pasipriešinimais ir užmetinėjimais. Tą patį pasipriešinimą ir ta pati medicina patinka.

Šiandieninė moderniškoji medicina yra paskleidusi mintį bei patarimą, kad bent kartą metų bėgy yra reikalas atsilankyti pas gydytoją delei sveikatos apžiurėjimo. Žmonės tam priešinasi. Jie sako: "Nueisi pas gydytoją, tai jis vistiek ką nors blogo tavy atras —tai tonzilai negeri, tai nosis kreiva, tai širdis persilpnai plaka" ir tt. "Kam čia man eiti bėdos ieškoti, ji ir pati ateina"'. Arba: "Kam daktarui dovanai pinigus mokėti, jo kišeniai ir taip pupso" ir tt.

Medicina į tą viską ramiai atsako: "Mano darbas jau pradėtas, gyvenimas jo reikalauja ir nieks jo nesustabdys".

Medicina yra pasirįžus naikinti visokias ligas, o ypač džiovą. Štai kaip gydoma ta liga: vaistai, į kuriuos žmonės taip daug įsitikėję, yra mažos vertės; jie yra duodami tik sustiprinimui ligonio ir palengvinimui kentėjimo. Apie juos daug kalbėti nėra reikalo. Geriausias ir galingiausias vaistas, jei tai vaistu galima vadinti, slepiasi pačio organizmo jėgose, jo atsparoje atremti priešą. Taigi aišku, kad viskas, kas tik stiprina musų kuniškąsias pajėgas ir teikia malonumą ir ramybę gyvenime, gali skaitytis vaistais ar bent pagelba kovoje su liga. O tai reiškia — geras maistas, geras oras, pasilsys, saulės šviesa, gera upo nuotaika yra geriausi vaistai nuo džiovos.

Toliaus visose ligose, o ypač džiova susirgus, reikia vengti viso to, kas tik silpnina musų organizmą ir drumsčia ramumą. Sunkūs darbai trukumas gero maisto, gerų kambarių, girtuokliavimas, ištvirkimai, visokie rupesičai ir šeimyniški nesutikimai — klote kloja džiovai taką. Turėtų buti žinotina visiems, kad jokių specifiškų vaistų nuo džiovos šiuom laiku nėra. Nebuvo jų ir pirmiaus. Tiesa, prigavimo sumetimais buvo keletą kartų paskelbta neva džiovą išgydanti vaistai. Bet tai buvo sukčių darbai. Jų ir šiandien netruksta.

Trumpai suminėsiu, kaip yra gydoma džiova kaip kuriuose išimtinuose atsitikimuose. Yra daromos operacijos. Nukerta nervą kontroluiojantį užgautosios plaučių pusės ekskursiją. Iškerta šonkaulius ten, kur pačių plaučių pradedama gęsti nuo ligos. Pumpuoja į krutinės lastę orą. Vis tai yra daroma tam, kad sukalepsuoti sergančiąją plaučių dalį; kad sergantysis plautis nustotų alsavęs, ir galėtų ilsėtis. Labai dažnai gaunami geri rezultatai.

Aviacijos Lenktynės 1934

Kaip tik mes, lietuviai, tose lenktynėse ir rengiamės dalyvauti. Kuomet mes murdomės, nepasidaliname, kenkiame prirengti tinkamai „Lituanicą II" naujam lakunui, leit. F. Vaitkui, kelionę per Atlantiką į Kauną, tai jau du drąsūs žygiai tapo išmėginta kitų. Italas Sabelli ir jo pagelbininkas, kurie pereitais metais rengėsi išskristi vienu laiku su musų oro pionieriais amžinos atminties Darium ir Girėnu, iš New Yorko Romon, bet del nežinomų priežasčių skridimo neįvykdė, tai pereitą gegužės mėnesį jie pasileido per Atlantiką. Atlikę puse kelionės, jie priversti buvo nusileisti Airijoj, neatsiekę užsibrėžto tikslo: be sustojimo pasiekti Romą.

Antras skridimas, tik jau iš priešingos pusės, buvo bandyta francuzų Rossi ir jo bendro, Codos, iš Paryžiaus be sustojimo pasiekti Californiją. Pastarųjų žygis ir nenusisekė — turėjo nutupti pakely New Yorke. Tuo pačiu laiku, kiti du francuzai, Jean Mermoz ir M. Darby iš pietų pusės Atlantiko, pasileido iš Senegal, vakarinės Afrikos, ir besustojimo nusileido Brazilijoje. Tai trys svarbesnių lenktynių per Atlantiką tik vienu gegužės mėnesiu, 1934 m. padaryta.

Bet dabar pažiurėkime kiek dar skridimų planuojama per Atlantiką šiais metais. Philadelphia Daily News iš gegužės 20 d., 1934 m. praneša, kad mažiausia tuzinas lenktynių per Atlantiką bus šią vasarą. Ir štai kaip jis išskaitluoja: „Septyni metai atgal, Charles Lindbergh užžavėjo pasaulį savo skridimu be sustojimo iš New Yorko į Paryžių. Nežiurint į prabėgusį 7 metų laiką ir tolimų lekiojimų bandimus, ar jie butų pasekmingi ar tragiški, uždegė ambiciją tolimų skraidimų be sustojimo šiandien dar daugiau žmonių širdyse, negu kada pirmiau. Aviacijos mokslas nepasitenkina vietiniais ir trumpais skraidimais. Jis nori išmatuoti pasaulį skersai ir išilgai iš visų priešingų pusių taip, kaip ir vietinių, trumpų skrajojimu. Svarbesni pirmaeiliai tolimi skridimai be sustojimo per Atlantiką rengiami esą šie:

1. Joe ir Ben Adamavičiai (berods sulenkėję lietuviai) iš Brooklyn, N. Y., rengiasi į Varšuvą.

2. William Alexander ir jo trys bendrai rengia suristą su geros valios ir biznio reikalais skridimą į Bigosovą, Sov. Rusiją. Jie mano su savim vežtis du tonu Amerikos prekių.

3. Roger Q. Williams ir kapitonas L. A. Yancey, kurie 1929 m. iš Orchard, Maine nuskrido į Santandar, Ispaniją, rengiasi į Atėnus, Graikiją.

4. **Joseph James (dabar F. Vaitkus), iš Chicago, planuoja be sustojimo skristi per Atlantiką iš New Yorko ar Chicagos į Kauną, Lietuvą.**

5. Holger Hoiris ir Otto Hilling, kurie 1931 nuskrido iš New Yorko į Krefeld, Vokietiją, dabar rengiasi skristi Varšavon.

6. Thor Solberg, kuris 1932 m. priverstas buvo nusileisti Canadoj, mėgins iš naujo. Šį kartą jis bandys iš Chicagos, pa kreipdamas kelionės liniją gerokai šiaurės link, viršum Montreal, Labrador, Greenland, Faroes, į Bergen, Norvegiją.

7. Clarance Brown, Hollywood aktorius, mano skristi per Atlantiką. Destinacijos dar nenuskyręs.

8. Hubert Julian (Juodasis aras), kuris vadovavo Abysinijos oro laivyną, baigia rengtis iš New Yorko Abysinijon.

9. Dr. Richard U. Light, iš New Haven, Conn., rengiasi iš vietos arba iš New Yorko Icelandijon, iš ten Škotijon, paskui skersai Europos į Persiją ir Indiją

10. Gen. Roberto Fierro, Meksikos lakunas, iš Mexico City planuoja skristi į Ispaniją, tik jau nš pietų pusės Atlantiko.

11. Stanley Hausner, lenkas, kuris 1932 m. kelionėje per Atlantiką nupuolė ir per 8 dienas išbuvo vandenyje, bet daiku liko išgelbėtas. Iš naujo rengiasi skristi į Varšuvą.

Daugelis ir kitų žymių lakūnų rengiasi skristi. Apart virš minėtų, Willey Post, Roscoe Turner ir Jimmy Wedell planuoja eiti į lenktynes, kurios skiriama $50,000 laimėtojui iš Londono į Sydney, Australiją.

Žiurint į tokį skaitlingą oru lenktyniavimą šiais metais, mes turime jaustis laimingi, kad tarpe kitų, lietuvių tautos vardu imsime tose lenktynėse dalyvumą. Šios žinios paimtos iš įtekmingo anglų laikraščio, turėtų buti pakartotos visoje musų spaudoje. Lai Amerikos lietuvių visuomenė kuoplačiausiai susipažindina su proponuojamais įvairių tautų skridimais. Susipažinimas mažu suteiks kaikuriem musų redaktoriam sveikos med žiagos ir supratimo, kad antras lietuvių skridimas per Atlantiką nėra keno pasinaudojimui rengiamas, negi „buržuaziškas" išmislas nei „fašistų" valdžios sutvirtinimui nei jos palaikymui, **bet lietuvių tautos garbei.** Šios, galima sakyti, tarptautinės aviacijos lenktynės, turėtų mus visus lietuvius sucimentuoti, suvesti visus prie vienuodo ir bendro supratimo, kurių tikslas bus vienas — **tai saugiai ir tinkamai prirengti „Lituanicą II, jos vairuotoją leit. F. Vaitkų saugiai išleisti per Atlantiką Kaunan!**

Amerikoje skaitome esant milioną lietuvių. Tiesa, nors dabartiniais sunkiais laikais visiems sunki gyvenimo padėtis, bet kiekvienas visgi kas metas tuštiems, bereikalingiems dalykams net dolerius numetame. Jeigu visi kas metas tik po du centu dėtume aviacijos reikalams, tai susidarytų $20,000 kapitalas. Butų galima net ir du per Atlantiką skridimus prirengti tinkamai. Tad pagalvokime, kiek kuris prisidedame savo tautos garbės kėlimui?

Ar sugebės musų sroviniai partizanai tą suprasti, kokią priedermę mes prieš save turime atlikti, imdami dalyvumą tarptautinėje aviacijoje, tolymų be sustojimo skirdimų lenktynėse, tą ateitis parodys.

Z. Jankauskas.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susaudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

P-lė MATILDA GRINCEVIČIUTĖ

WESTVILLE, ILL. — Birželio 7 d. p-lė Matilda Grincevičiutė (Greensavage) pabaigė Illinois State Normal universitetą, gaudama mokytojos diplomą Westville High School ji pabaigė 1932 m. ir po to įstojo į minimą universitetą. P-lė Matilda Grincevičiutė dabar turi dar tik 20 metų amžiaus, bet sekančiame rugsėjo mėnesy jau pradės mokytojauti Pana, Ill. Jos tėvelis, Juozas Grincevičius, yra SLA. 18 kuopos pirmininkas ir todel mums smagu pažymėti, kad musų organizacijos darbuotojai savo jaunuolius gražiai išmoko, išleisdami į augštuosius mokslus. Panelei M. Grincevičiutei mes linkime kogeriausių pasekmių jos įsigytoje profesijoje ir taipgi pasekti tėvelio pėdomis — buti gera lietuvaite bei musų organizacijos darbuotoja.

Jaunimas ir Taika

Nemažas skaičius metų prabėgo, kai pasauly praužė baisusis karas. Žemėmis apipylęs milionus nekaltų žmonių, palikęs daugybę paliegėlių, bevilčių našlaičių ir pelenais pavertęs neapsakomą daugybę turtų. Tačiau to karo įžiebtos keršto ir neapykantos įsisiubavusios bangos dar negali nurimti. Rodos, kad po šitos skaudžios ir šiurpulingos pamokos žmonių sielose turėjo užgimti nuoširdesnės idėjos, kurios verstų žmoniją į glaudų bendradarbiavimą ir taikingą sugyvenimą. Bet gi toli gražu taip nėra. Dabar vėl kilą ir skleidžiasi didingos reakcijos bangos ir reikia manyti, kad jei kilnioji žmonijos dalis — jaunuomenė susipras ir nedirbs taikos ir žmoniškumo labui, tai neužilgo vėl visks žus, kas buvo sukurta per kelioliką nuoseklaus darbo metų. Šiandien ypač pažangiam jaunimui, kuris siekia žmonijai laimės, prieš akis atsiskleidžia beribiai dirvonai, apžėlę pagiežos piktžolėmis, ir jis negali į tai žiurėti užmerktomis akimis. Jaunimas turi dirbti laisvės ir artimo meilės kryptimi, jam turi buti svetima mintis, kad karas yra žmonių išganymas, nes siaubingi istorijos lapai, kai ir dažniausia surašyti gerbiančių karą žmonių, pakankamai įrodė, kad be kraujo, ašarų ir pelenų karas nieko daugiau žmonijai nesuteikia. Jaunoji karta turi nešti gyveniman naujas idėjas, o ne eiti paklupščiomis pagal tas, kurios jau nekartą žmoniją apšlakstė krauju ir kančiomis.

Jaunuomenė turi suprasti, kad pasaulis nėra rojus, kad jis nušviečia grožiu, tiesos ir gėrio spinduliais, bet kad jis per žmoniškas pastangas ir pasišventimą gali buti paverstas laiminga dausa.

Jei visais amžiais, visokiose aplinkybėse, žiauriausiose ir tamsiausiose gyvenimo sąlygose jaunimas nesiliovė naujus kelius skynė, nors jam gręsė priespauda, kalėjimas ir mirtis, tai ypač šiandien vėl atgimstant norams pavergti kitus, — jaunimas turi parodyti drąsos ir pasirįžimo neprileisti prie viso to.

Jaunimas neturi nusiminti, o drąsiai kovoti del nujo, gražesnio, šviesesnio gyvenimo, kuris gali buti pasiektas tik žmonėms ranką viens kitam paduodant, o ne griebiantis už gerklės. Šiaip ar taip jaunimas turi tikėti, kad ateis laikas, kad žmogus savo jėgas įtemps ne kovai su žmogum, bet kovai su gamta, su skurdu, ligomis ir mirtimi. Mes turim suprasti, kad tik taikos keliu žingsniuodama žmonija prieis laimingus bado, nesantaikos ir skurdo nežinančius laikus. Jaunimas to turi siekti ir jis atsieks. Tik daugiau darbo, pasirįžimo ir pasiaukojimo!

Kostas Varpelis.

Lietuvių Literatura

Kad lietuvių literatura butų tokia plati — turėtume tiek daug knygų, kiek jų turi anglai, francuzai, rusai ar kitos didesės tautos — negalime pasigirti. Lietuvių tauta yra permaža ir dar taip nesenai savo spaudą atgavo, kad tokią plačią ir didelio pasirinkimo literaturą turėtų. Bet, nesigiriant, reikia pasakyti, kad tuo, palyginamai trumpu — trijų dešimtų metų — laikotarpiu musų literatura jau yra išaugusi į nemažą: turime daug istorinių veikalų, poezijos, dainų, beletristikos rinkinių, mokslo vadovėlių ir tt. Nors musų literatura maža, bet savo turiniu nė kiek nemenkesnė už kitų tautų literaturą. Savo jaunoje literaturoje mes rasime tiesiog genialių ir labai originalių kurinių. Deja tik, kad Amerikoje gimęs lietuvių jaunimas su ja mažai susipažinęs. Amerikos liet. jaunuoliai geriau linkę pasiskaityti pigios vertės noveles visai nežinomų ir mažai įvertinamų autorių, negu lietuvių brangintinus kurinius. Bet, norint buti geru lietuviu, butina pareiga pažinti ir savo tautos literaturą. Nežinodamas literaturos bent paviršutinai — nežinosi, kas pačioje tautoje dedasi; nesuprasi jos pergyvenamų dienų, momentų, vargų, rupesčių, džiaugsmų ir tt.

Todel patartina Amerikos liet. jaunuoliams, kurie moka lietuviškai, bent paviršutinai perskaityti lietuvių rašytojų kurinius. Tiesa, Amerikoje šiuo tarpu lietuviškų raštų mažai leidžiama, bet todel Lietuvoje jų gana daug išleidžiama. Ir tie leidiniai savo gražumu, turiningumu, teknišku apdirbimu nė kiek nesiskiria nuo didelių tautų išleidžiamų knygų. Yra kurinių ir paaugusiam jaunimui ir mažamečiams pritaikintų. Reiktų tik jų įsigyti. Įsigyti gi galima tiesioginiai iš Kauno, iš pačių leidėjų. Norint gi gauti lietuviškų knygų tiesiog iš Lietuvos patartina kreiptis į bile lietuvišką redakciją Amerikoje, kuri suteiks pageidaujamą patarnavimą.

Ypač laike atostogų, turint daugiau liuoslaikio, patartina jaunuoliams į lietuvišką literaturą pasigilinti. Joje, kaip veidrody, pamatysite gyvenimą tos tautos, kuriai jųs priklausote. F.

Lietuvoje Yra 16,000 Organizuotų Jaunųjų Ukininkų

Prieš kelioliką metų Lietuvoje jaunaisiais ukininkais beveik niekas nesirupino. Jiems nebuvo tokios atskiros organizacijos, kurioje jie galėtų gilinti savo ukiškas žinias ir bendrai lavintis.

Matydami šį trukumą Lietuvos žemės ukio rumai, stengdamiesi iš pat jaunų dienų žmones įpratinti planingą darbą dirbti, prieš kurį laiką pradėjo organizuoti jaunuosius ukininkus į vadinamus jaunųjų ukininkų ratelius.

Dabar jau yra įsteigti 605 toki rateliai, kuriuose iš viso yra daugiau kaip 16,000 narių. Lietuvoje jaunųjų ukininkų organizavimas tęsiamas toliau.

Savo metinę šventę jaunieji ukininkai kasmet švenčia per Sekmines. Šiemet ta šventė Lietuvoje visur praėjo labai gyvai. Visi rateliai suruošė pramogų, eisenų, susirinkimų. Žemės ukio ministeris šventės proga jiems parašė laišką, kuriame paragino organizuotis, mokytis ukininkauti, stengtis buti gerais ukininkais ir žmonėmis, pasitikėti lietuvišku darbu ir lietuvių tautos ateitimi.

Jaunieji ukininkai Lietuvoje jau turi savo himną — giesmę, kuriai žodžius parašė žinomas poetas Petras Vaičiunas, o muziką pritaikė kompozitorius Stasys Šimkus.

Ateity jaunieji ukininkai savo veikimą mano dar labiau išplėsti ir į savo ratelius pritraukit visus Lietuvos jaunesniuosius ukininkus. Šių ukininkų darbui daugiausia vadovauja agronomai Tsb. Mažam. Kampelis.

JAUNUOLIAI

Šiuo prašome visų jaunuolių rašinėti "Jaunimo Keliuose" apysakaičių, pasakėlių, eilių, juokų gavosukių bei šiaip įdomių rašinėlių. Taip gi butų malonu, kad jaunuoliai mums pranešinėtų žineles iš savo gyvenimo: parengimų, sporto, pasižymėjimų ir tt.

Mokslas, Raštija ir Dailė

Rašo IOTA.

VARDŲ KILIMAS

Mųs kalba yra tokia, kad joje niekados nestoka sąvokų vardams. Kaip garsams, taip ir daiktams, žmonėms ir tt., tie vardai tariasi visai lengvai. Lietuvių istorijos bei kalbos tyrėjui šis apsireiškimas turėtų buti ypatingos svarbos. Jis parodo mųs kalbos dvasią, jėgą ir gražumą ir yra priskiriamas prie mųs kalbos filosofijos.

Pav.: Mergina, turinti geltonas kasas vadinama — geltonkąsė; su ilgom kasom — ilgakasė; Rudų plaukų — rudė; juodų — juodbruvė. Reikia manyti, kad gilioje senovėje šis apsireiškimas buvo dar didesnis, negu kaip mes jį šiandien randam ir, kad tuo apsireiškimu kilę visi mųs vardai.

"Lygius laukus ir augštus kalnus", kuriuos tula pasaka mena, aiškiai primena mums, jog senovės lietuviai matė juos savo kelionėse. Ar tie "augšti kalnai" galėtų buti Balkanai? Sakoma, originalas jų vardas buvęs Baltkalniai. Tik savo kalbos keliu einant mes tegalime ištirti savo praeitį.

Vardas kįla, bet laikui bėgant ir tas vardas biskįpasikeičia. Pav.: 2,000 metų atgal lietuvis tarė: daru darutėls", vieton "atidaryk duris", kaip šiandien tariama.

Mųs kalba yra pasikeitus tarmiškai, net ir jos surėdyme — gramatiškai. Pav.. blogų ir gerų minčių vardų: lepus žmogus — lempa, kuprotas — kuprelis; kudlotų plaukų — kudla; smaila nosim — smaila nosis storas — storulis; retų pėdų — retapėdis; geležies stiprumo — geležinis; akmens — akmeninis; ypata, kuri apraudoja — apraudotoja. Vardai Athena, Aphrodite, Agamemnon ir Achilles beabejo išverstini iš — Utena, apraudotoja, akmuo ir atšilimas (sušalo ir atšilo). Hesiodas sako, jog Ačilys buvo ne kas kitas kaip saulė.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

JURGIUKAS.

Jurgiukas, trylikos metų berniukas, parbėgęs iš mokyklos po egzaminų namo, puolė prie motutės, apsikabino ją ir su dideliu džiaugsmu sušuko:

— Mamyte, aš jau mokyklą išėjau! Štai, žiurėk, pažymėjimas! Po vasaros atostogų stosiu į gimnaziją...

Motina dirstelėjo į sunų, palingavo galva ir liudnu balsu tarė:

— Mano vaikeli, aš neturiu tiek pinigų, kad tave į augštesnį mokslą leisti. Pats matai, jog sunkus našlės gyvenimas: dažnai ir kąsnio duonos pritruksta, o ką aš čia dar kalbėsiu apie gimnaziją. Geriau, vaikeli, imkis darbo ir padėk man duoną pelnyti.

Jurgiukas labai nuliudo, bet nenusiminė. Kiek patylėjęs, tarė:

— Gerai, mamyte, aš eisiu į krautuvę mokytis dirbti, bet ir mokslo neapleisiu, — vakarais mokysiuos.

— Vakarais mokykis kiek tik nori, bet buk ir man paramėlis, — atsakė motina.

Kitą dieną Jurgiukas jau dirbo kaimyno krautuvėje. Dienomis dirbo, o vakarais mokėsi.

Po keturių metų, kada Jurgiukas buvo septynioliktų, jau mokėjo gerai prekiauti ir buvo išlaikęs egzaminus gimnazijoje.

Ilgainiui Jurgiukas tapo išmintingas berniukas ir geras prekybininkas. Jis turėjo savo krautuvę ir gerai gyveno.

Gera buvo ir motinai dabar pas savo sunelį gyventi.

AVIS IR ŠUO.

Vieną sykį avis rugojo piemeniui, kad šis nesielgęs su avimis taip pat gerai, kaip su šunim.

— Mums rodosi, — sakė jinai, — kad tamsta elgiesi netinkamai ir neteisingai. Mes duodame tamstai vilnų, ėriukų ir pieno, o tamsta duodi mums vieną tik žolę ir tai mes pačios turime sau ją susirasti! O iš šunies tamsta nieko negauni, bet visados duodi jam gardžių kąsnelių nuo savo valgio!

Visa tai girdėjo šuo ir tuoj aviai atrėžė:

— Taip, teisybę tamstėle pasakoji. Bet pasakyk man, kur jųs, avys, atsidurtumėte, jei ne aš? Vagys jus pavogtų! Vilkai sudraskytų! Jei aš nedabočiau, tai jųs visados butumet pavojuje!

Avis visai pasitenkino tuo teisingu šunies paaiškinimu ir niekados daugiau nebeišmėtinėjo piemeniui.

PRIEŽODŽIAI

Liežuvis žmogų pakaria, suėda ir paleidžia.
Mokslo ant pečių nenešiosi.
Nė vienas į savo ranką nekanda.
Piktumu meilės neįgysi.

—o—

JUOKAS

Petrukas: — Jonuk, ką tu darytum, jei butum mano batuose?

Jonukas: — Tuojau juos nusivalyčiau.

—o—

MĮSLĖ

Gyvena be kuno, kalba be liežuvio, niekas jo nemato, bet kiekvienas girdi. — Kas?

Susitikimas Svetur

Parašė M. D—nas.

(Užbaiga)

"— Tėveli, jis lietuviškai šneka!" — išgirdau mergelės balsą, ir tik tada pamačiau liekną žilagalvio lietuvio dukterį, tik tada supratau, kad tai jų duetas mane sužavėjo. Ak, kaip buvo skaudu ir sykiu kažin kaip gera, kai aš klausiaus tos dainos. Mane tėvelis ją buvo išmokęs groti, — tai buvo jo mėgiamiausia dainelė, — ir kai aš grodavau, jis imdavo verkti...

— "Na, įeik drauguti į vidų. Esi lietuvis ir buk musų svečias, — įsikvietė mane vidun senelis, vaišino, vėl grojo gražias ir senas lietuviškas dainas, daug šnekėjo apie Lietuvą, mane klausinėjo apie mano gyvenimą, guodė ir ramino, kaip sunų, ir tik rytui auštant nuvedė į patogų guolį. Bet aš nė sekundės nesumerkiau akių: čia verkiau ir blaškiausi po lovą, čia klaupiausi ant žemės melstis, čia vėl stengiausi save suvaldyti. Nežinau kodel aš verkiau ir lig šiol nesupratau savo ašarų, — aš, kurį ankstyboj jaunatvėj rengė fronto kautynėms, kurio rankos suteptos krauju, aš, likimo kalvarijomis išvaikščiojęs klajunas, kurio širdies, kaip granito gabalo, neįveikdavo nei gailestis, nei meilė, — aš, verkiau tokiom graudžiom ašarom, kad ir dabar, jas atsiminus, graudu daros...

Kai Vismantas trupučiuką stabtelėjo, aš tylomis pakėliau taurę ir pakviečiau jį išgerti. Jo pasakojimas man buvo labai įdomus ir aš nekantriai laukiau pasakojant toliau, todel nedrįsau nė žodžio pratarti.

— Paskui, kai išsiverkiau, — pasakojo toliau Valerijus, pastatęs išgertą taurę, — man pasidarė lengviau, o sopančioj galvoj atgimė tiek daug brangių vaizdų. Prieš mano sąmonės akis galinga banga plaukė gimtosios šalies grožybės: mieguistam svaiguly liuliuojančios mokstančių javų dirvos, vasaros naktimis sapnuoją tėviškės laukai... Ak, ir tas visas dangus, išdrikęs slėpingose ežerų gelmėse, iš kurių dugno stiepėsi žydinčių žvaigždžių burtai ir kerėjo mano sielą, sklisdami į ją, kaip varpų dejonės Didžiojo ketvirtadienio nakties sutemose. Ir vis naujais paveikslais plaukė prieš mano sielą gimtoji žemė: milžiniškas kilimas, išdabintas žaliomis miežių ežiomis, auksuotais rugių šmorais, kruvinomis sunkių, kaip pikto tėvo ranka kviečių varpų dirvomis... visa žemė žydinti, pavasariška, pilna kurybos aistros ir iškilmingo šventadienio tylos puošnumo, — visa žemė ligi pat tolimų kalvokšnių, ligi baltos bažnyčios aptvaro, iš už kurio aidėjo ugningas Dievo Kuno procesijos giedojimas, šmėkčiojo balti drabužėliai mergyčių, beriančių kunigui po kojų gėles, išdidžiai suposi juodos, parištos raudonomis juostomis vėliavos.

Klausiausi, jo vizijų sužavėtas, ir niekaip negalėjau suprasti, kodel tokioj poetingoj sieloj, kaip piktą sėklą geroje dirvoje, likimas pasėjo tą nenugalimą klajonių bei avantiurų troškimą.

— Ligi pamišimo svaiginąs egzotiškų žiedų aromatas, — tęsė savo pasakojimą Vismantas, — kuris veržėsi į mano kambarį pro atdarų lankų užuolaidas, ir gimtosios žemės rojus, — visa tai mano sieloje susiliejo į vieną galingą dainą, puošnią, kaip rutų vainikas šventadienio rytą, ir skausmingą, kaip motinos, netekusios paskutinio savo vaiko, rauda... Beprotiškas ilgesys vertė mano sieloj gilias vagas, o galvoj ir krutinėj liepsnojo ugnis...

Kiek patylėjęs, jis pasakojo toliau:

— Ak, aš nuolat ilgėdavaus savo tėvynės, bet tas ilgesys niekuomet nebuvo toks gilus, toks sopulingas, toks didis. Aš sergu, — pamaniau— ir pašokau iš savo guolio. Aš gerai nežinojau, kas su manim dedasi. Skubu, kankinamu žingsniu, kaip žmogus, jau sustingęs kančioj ir nešąs savo širdyj stambias suakmenėjusias ašaras, išėjau iš kambario. Mane pisitiko vakarykščia pažįstamoji, Regina, ir, paėmusi už rankos, nusivedė tėvelio pasveikinti. Del savo ašarų aš ilgai vengiau susitikti akimis su jos žvilgsniu, o jis — mane priglaudė prie krutinės, kaip tikrą savo sunų...

Po šių žodžių Valerijus nutilo, giliau atsiduso, vienu gurkšniu išmetė, kaip už ausies, pilną vyno taurę ir sulinko, parėmęs galvą rankomis, atremtomis į kelius. Nesiryžau prabilti, išgeriau savo vyną ir laukiau.

— O kiek šilumos, kiek meilės aš patyriau toje pastogėje! O, gal but aš šimtą sykių bučiau laimingesnis dabar buvęs, jei bučiau pasilikęs pas juos; gi dabar — kas mano ateitis?.. — kiek patylėjęs, baigė savo pasakojimą Vismantas.

— Toks kilnus ir aistringas tėvynės ilgėjimąsis, kurio dabar, tiesiog sužavėtas, klausiausi, mane verčia nuoširdžiai kviesti tamstą, brangusis bičiuli, vykti aplankyti savo senąją, ir kartu tokią jauną — Lietuvą močiutę. Aš bučia visiškai laimingas, spausdamas tamstos dešinę tame mielame krašte, "kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka", — prižadėk man, brangus tautieti, vykti aplankyti Lietuvą!

— Ne, dabar negaliu, — buvo man atsakymas. — Rytoj išvykstu į Maroko: gavau "svetimšalių legionuose"*) legijono vadu. Mano nežabotas avantiurų troškimas, kuris man jau ne kartą parodė tikrą gyvenimo golgotą, kuris nedavė nurimti Stonių (Stanley) amžinai neužmirštamoj pastogėj Honolule, jis ir dabar mane veda į nežinomą, slėpingą šalį, kurioje be vargo ir kančių, o gal ir mirties, nieko geresnio negali žmogus tikėtis...

— Bet ar negali savo sprendimo pakeisti? — paklausiau.

— Jau pasirašyta sutartis...

Kitą dieną, anksti rytą, išėjau į uostą Valerijaus išleisti. Atradau jį berymantį prie liepto į didžiulį garlaivį „L-Hirindelle". Šiandien Vismantas buvo visai nepanašus į vakarykščią naują mano pažįstamąjį: jo veidas buvo šaltas, be jokios išraiškos, tik akyse degė kažin kokia giliai paslėpta ugnis. Aš atėjau į jį kupinas vakarykščių įspudžių ir norėjau karštai paspausti jo ranką, bet jis man tik sausu "labas" teatsakė. O paskui, garlaiviui sukaukus dar tik pirmąjį švilpuką, taip pat šaltai atsisveikino ir, nė neatsisukęs į mane, nuėjo į garlaivį ir pranyko žmonių spustyj. Nebesuprasdamas tokio jo poelgio, aš lyg užgautas dar stovėjau kiek laiko prie juros, o kai garlaivis sukrutėjo, nuėjau sau, tarytum musę kandęs.

Tiesa, paėmė Vismantas mano adresą, žadėjo rašyti, tačiau aš nebesulaukiau iš jo jokios žinios. Ar šiandie jis gyvas — nežinau... Ak, bet aš niekad neužmiršiu to susitikimo su juo Marselle; jau pernelyg gilaus įspudžio jis man paliko ir parodė tokią tėvynės ilgėjimosi gilybę!..

*) Iš samdinių sudaryti batalionai kovai su čiabuviais; į juos priimami visų tautų vyrai; tarnyba juose be galo sunki.

Fragmentas

Kartais žmonės paklausia, kokios tautos esmi ir prie kurios tautos butų geriausia prigulėti? Kuri turi augščiausią vertę?

Nėra nė vienos tautos, kurioj geras nelygsvarautų blogam.

Kiekviena tauta yra žmogaus karikatura. Tai aišku. Nė viena tauta neturi teisės nugalėti ir skriausti kitas. Ir visos tautos turi ko nors mokytis nuo kitų.

Aš esmiu paliestas kiekvienos tautos ypatybėmis ir klausimais. Tai gal buti laimė kritikui. Aš nepripažįstu jokios pirmybės šiaurei ar pietums, vakarams ar rytams. Ir butų sunku išdėstyti mano paties ypatingus mėgimus.

Ištikrųjų, šiame dalyke aš esmiu visiškai indiferentiškas. Ir čia nestatau mėgimo ar peikimo klausimą. Tai supratimo klausimas. Aš nepeikiu vienos ir neaugštinu kitos. Mano žvilgsnys yra filosofinis — bešalis ir beypatinis. Aš mėgiu vien tobulybę — tobulą žmogų, idealį žmogų. Vienintėlis tipas — tobulas žmogus.

Nacionalį žmogų aš pakenčiu. Aš jį studiuoju. Bet gi garbės jam neteikiu. Aš perdaug juo nesigėriu. Aš tegaliu vien gėrėtis puikiais laiko pavydalais, — didvyriais, genijais, augštais charakteriais ir prakilniomis sielomis. Ir šitų visų pavydalų gali buti atrasta visuos etnografiniuos skyriuos.

„Mano mylimiausia šalis", — sako Madame de Stael, — „yra tai parinktos sielos".

Aš nejaučiu didesnio krypsnio linkui francuzų, vokiečių, anglų, italų, lenkų, rusų, ar lietuvių, negu link braziliečių ar kiniečių.

Patriotizmo, šovinizmo, šeimynos, ar profesionalio jausmo iliuzijos man neegzistuoja. Priešingai, — mano tendencija yra jausti padidintą spėką, iškrypimus, darkumus, netobulybes tos grupės, prie kurios aš priguliu.

Aš esmiu palinkęs matyti daiktus, kokiais jie yra; abstraktuoti savo paties individualybę; užgesinti asmeninį norą, geismą ir troškimą.

Tai mano tendencija — mano siekimas.

Ir tokiu budu aš nejausiu antipatijos linkui šio ar to, — vienos ar kitos tautos. Bet link suklydimo, prietaro, nesumanumo, paikumo, išskirstymo, padidinimo.

Aš myliu vien teisingumą ir atvirumą.

Piktumas ir neapkentimas yra dirbtini dalykai. Mano pamatine tendencija yra linkui bešališkumo ir atskyrimo. Vidinės laisvės ir aspiracijos linkui teisingumo ir ištikimo.

Tai, ko aš paisau ir kas man suteikia smagumą ir džiaugsmą. Budrikas.

LIETUVA

Lietuva — žaluma ir mergaičių darželiai,
Horizontų aušra ir laukų mėnesiena,
Įsisupus audra ir palaužti kryželiai, —
Lietuva, skardeni savo amžiną dainą!

Pažiurėk! Tavo garbei dulkėtas klajunas
Per aušras ir audras nešė giesmes, kaip minios!
Lietuva, ir už ką tavo sužeistas kunas!
Nors tau atneštos maldos iš žemės krutinės!

F. Kirša.

S. L. A. REIKALAI

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA. 2-RO APSKRIČIO PIKNIKAS ARTINASI.

Visu smarkumu jau artinasi Mass. valstijoj visiems lietuviams žinomas garsusis SLA. 2-ro apskričio metinis piknikas. Tiesa, toje valstijoje įvairiose vietose vasaros sezone buna gana daug įvairių piknikų, bet SLA. apskričio piknikui nei vienas neprilygsta.

SLA. apskričio piknikas tuomi skiriasi nuo kitų, kad jo rengėjai yra stipri organizacija, net 28 kuopos, kurios randasi visose didesnėse lietuvių kolonijose. Kiekviena kuopa ima piknike dalyvumą. Jų nariai piknikan važiuoja ar tai automobiliais arba specialiais busais, kas sudaro skaitlingą piknike dalyvių minią.

Apart to, apskritys savo piknike sudaro labai didelius sporto programus, kuriuose buna proga jaunuoliams sportininkams parodyti savus gabumus, o seniams pamatyti ir pasigerėti lietuvių jaunimo gabumais. Tas sudaro didelį pasitenkinimą ir jaunimui ir suaugusiems ir kurgi kitur tokią progą galima rasti.

Šiais metais tenka pastebėti, jog visos kuopos gana gyvai ir energingai rengiasi piknike dalyvauti. Tas parodo, kad piknike dalyvaus 4-5 tukstančių minia.

Kadangi šis piknikas buna tik vienatinė metuose proga lietuviams taip skaitlingai bendroje grupėje pasimatyti, tai ar galima rasti bent kurį SLA. narį ar pašalinį lietuvį, kuris nenorėtų jame dalyvauti ir jaustusi linksmas budamas nuo visų atsiskyrsę. Aišku, kad tos vienatinės metuose progos nei vienas nenori praleisti.

Visos SLA. antro apskričio kuopos, kurios tik siunčiate busus, malonėkite apskričio sekretoriui tuoj pranešti, kad laiku butų galima tinkamoje formoje pranešti, kuriuo laiku ir iš kurios vietos jusų busai važiuos, kad visi kuopų nariai ir visi lietuviai galėtu laiku prisirengti važiavimui.

Šiais metais musų apskritys pikniko komisijon turi net penkis, gabius ir rengimuose patyrusius vyrus. Tad nėra abejonės, kad pikniką jie sugebės surengti gana tikamai.

Kiekviena kp. turite apskričio prieglaudos namo steigimo naudai knygeles. Jei dar neišpardavėte, paskubėkite išparduoti. Jei knygelių truksta, praneškite, daugiau prisiųsime. Parduotas ar likusias knygeles ir pinigus, pirm pikniko butinai priduokite apskričio sekretoriui. Jeigu siuntimas sudaro nepatogumų, tai bukite pasirengią pirmoje progoje jas priduoti piknike, nes piknike bus skirtos dovanos išdalinamos.

Taipgi manoma, jog šiais metais visos kuopos pasirupins, kad jų apylinkėje SLA. nariai ir pašaliniai profesionalai ir biznieriai tinkamai pasigarsintų apskričio pikniko programe. Jeigu jau jų skelbimai gauti, o jeigu dar juos nekalbinote, tai tuoj pakalbinkite ir gautus jų skelbimus tuoj, nevėliau iki liepos 21 dienai butinai prisiųskite apskričio sekretoriui, kad juos tinkamai sutvarkytų ir atspausdintų. Čia darbas yra nemažas ir jį negalima vilkinti ilgai paskutinios valandos. Tad visi paskubėkime, kad laiku ir tinkamai butume prisirengią.

K. J. Paulauskas, sekr.
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

PROTOKOLAS

SLA. 12-to Apskričio laikyto suvažiavimo kovo 25 d.,1934 m. K. Paleckio salėje, Zeigler, Ill.

1. Suvažiavimą atidarė pirm. J. Vainauskas ir pateikta suvažiavimui vesti dienotvarkė priimta vienbalsiai.

2. Pirmininkas paskyrė mandatų komisiją iš šių asmenų: A. Radžiunas, J. Alikonis ir P. Šiugždinienė.

3. Mandatus tvarkant, trumpai pakalbėjo SLA. reikalais M. Nidertrosas, J. Vainauskas, V. Kreivėnas ir Julė Noreikienė.

4. Mandatų komisija išduoda raportą pranešdama, kad delegatų randasi 21, kurie atstovauja 5 kuopas. Iš išrinktų delegatų nepribuvo 4.

5. Esantiems SLA. nariams kaipo svečiams nutarta duoti patariamą balsą, o apskričio valdybos nariams sprendžiamą balsą.

6. Suvažiavimo vedimas nutarta pavesti apskričio valdybai.

7. Skaitytas pereito suvažiavimo protokolas ir 11 balsų prieš 8 balsus priimtas.

8. Apskričio valdybos raportai: Pirmininkas ir vice-pirm. raportus išdavė žodžiu ir tapo priimti vienbalsiai. Raštininkas savo raporte praneša, kad apskričio iždė randasi $56.76. Iždininkas su raštininko raportu sutiko ir tokiu budu raštininko ir iždininko raportai vienbalsiai priimti. Kuopų delegatai savo raportuose nusiskundė, kad iš priežastės bedarbės niekas nebuvo galima veikti. Jų raportai visų sykiu priimti. Organizatoriaus raportas taipgi likos priimtas. Įvairių komisijų raportai taipgi priimti.

9.Apskričio valdybos rinkimo balsų skaitymo komisija pranesa, kad valdybos rinkimuose 1934-5 metams balsų gavo sekančiai:

Į **pirmininkus:** J. Vainauskas 42; J. H. Alikonis 21; A. Radžiunas 33.

Į **Vice-pirmininkus:** V. Kreivėnas 27; P. Barkevičius 61.

Į **raštininkus:** S. V. Parednis 86.

Į **Iždininkus:** K. Matuliokas 58; U. Lenkutienė 37

Į **Organizatorius:** J. Simokas 35; J. Šiugždinis 23; J. Noreikienė 26.

Du iždo globėjai likosi išrinkti ant vietos: A. Radžiunas 11 balsų; P. Šiugždinienė 12 balsų, M. Simkus 9 bal., J. H. Alikonis 7 balsus.

Balsų skaitymo komisijos raportas tapo priimtas vienbalsiai.

10. SLA. konstitucijos peržiurėjimo komisijos raportas priimtas vienbalsiai.

11. Nauji reikalai. Svarstoma surengti kokį parengimą apskričio naudai. 12 bals. prieš 6 nutarta kad tuomi rupintusi apskričio valdyba, reikalui esant darbininkus reikalaudama iš kuopų.

12. Skaitytas priimtas K. J. Čivinskio laiškas, iš Springfield, Ill.

13. Svarstoma delegatų siuntimo į SLA. seimą klausimas. Nutarta, kad kuopos kiek kuri išgali pasiųstų.

14. Nutarta, kad iš apskričio iždo butų duota lygi dalis delegatams, kurie važiuos į seimą.

15. Nutarta, kad išmokant delegatams, apskričio iždė butų palikta $10.00, kitus proporcionaliai padalinti visiems delegatams.

16. Nutarta, kad tuos kuopos, kurios negali savo mokesčius užsimokėtį į apskritį, kad raštininkas jas paragintų užsimokėtį jei neužsimokės, jos nebus skaitomos priklausančioms prie apskričio ir negalės siųsti delegatus į apskričio suvažiavimus.

17. Apskričio valdyba 1934-5 metams:
Jonas Vainauskas, pirm.,
P. Bartkevičius, vice pirm.,
S. Parednis, rašt.,
K. Matuliokas, iždininkas.
J. Simokas, organizatorius.
A. Radžiuna ir P. Šiugždinienė iždo globėjais.

18. Nutarta apmokėti sekančias bilas: Raštininkui alga už 1934 metus $10.00 ir smulkių išlaidų $4.58. Renda už salę $1, viso $15.58. Apskričio iždė lieka $41.18.

19. Sekantis apskričio suvažiavimas nutarta laikyti Sesser, Ill. Atsitikime, jeigu ten nebutų galima laikyti, tai lai apskričio valdyba paskirs kitą vietą, kur suvažiavimai dar nėra buvę.

20. Skaitytas ir patvirtintas šis protokolas. Daugiau tarimų nesant, suvažiavimas tapo uždarytas.

J. Vainiauskas, pirm.
S. V. Parednis, rašt.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

CHELSEA IR LYNN, MASS.

SLA. 53 ir 127 Kuopų Linksmas Piknikas.

Birželio 24 dienoje, tai yra Joninių dienoje, minėtos kuopos surengė savo metinį pikniką, Paul Lebel pušyne, Denvers, Mass. Kaip visada, taip ir šiais metais, minėtų kuopų veikėjai ir visi nariai, kurie nuo senai visoj apylinkėje yra žinomi savo draugingumu, vaišingumu ir svetingumu, kaip visada, taip ir šių metų pikniką rengė gana rupestingai ir energingai, kad atvykusius svečius tinkamai priimti ir kad jie piknike nenuobodžiautų.

Piknikui diena pasitaikė gana graži, partaigi ir publikos gana skaitlingai suvažiavo. Vieni suvažiavo su maloniais chelsiečiais ir lyniečiais pasimatyti, pasikalbėti ir praleisti linksmai laiką, kad nuo karštos saulutės spindulių pasislėpus po pušų šakomis maloniu pušų orų pakvėpuoti. Na ir kuris tik kokiu tikslu atvažiavo — kiekvienam pageidaujamo malonumo nestokavo.

Kimeliavičių šeima svečius maloniai pavaišino kralikėna. Keslerių, Praičių ir kitos šeimos, matydamos svečius, prakaituojant, nesigailėjo jiems šalto alučio atvėsimui. Kur tik žvelgiai, visur matėsi grupės ir grupelės gražiausioje ir linksmiausioje nuotaikoje.

Ypatingai man malonų įspudį darė chelsiečiai, kurios girdėjau lenkiškai kalbančius. Jie yra vilniečiai sulenkėję lietuviai ir net lietuvių kalbą pamiršę. Bet dvasioje jie jaučiasi lietuviais ir lietuvių parengimus myli ir juose dalyvauja. Už šį sulenkėjusių lietuvių palaikymą lietuviškoje dvasioje ir lietuvių darbų rėmimą, kreditas priklauso chelsiečių SLA. 53 kuopai. Ši kuopa vos tik susiorganizavusi šiame nedideliame miestelyje, pradėjo energingą veikimą ir savo rupestingu ir gražių darbų veikimu, mokėjo parodyti ir sulenkėjusiems broliams, kad lietuviai yra veiklus, kulturingi ir kad netik nesarmata, bet dar yra garbė lietuviu buti. Tą pamatę sulenkėję lietuviai, kurie jau amžinai butų buvę lietuviams žuvę, netik jaučiasi savę lietuviais esant, bet ir ima dalyvumą lietuviškame judėjime.

Linkėtina chelsiečiams ir lyniečiams ir ant toliau bendradarbiauti ir tankiau padarant tokius bendrus ir draugingus suejimus teikti progos lietuviams dažniaus malonioje drauguvėje susitikti.

Piknike Buvęs.

EASTHAMPTON, MASS.

SLA.312 kuopos piknikas.

Nors musų kuopa ir nėra nariais skaitlinga, bet sulaukus linksmą vasarą veikimu neatsilieka nuo kitų ir gana didesnių kuopų savo veikimu. Jis kas vasarą surengia po porą linksmių piknikų.

Kas metai kuopos piknikas budavo liepos 4 d. Gi šiais metais tapo nukeltas ir įvyks liepos 15 d. Prašome visas apylinkės SLA. kuopas dalyvauti musų piknike. Turėsime gerus muzikantus, kurie visus palinksmins. Visi atsilankiusieji galės linksmai laiką praleisti.

Rengimo Komisija.

ROSELAND - CHICAGO, ILL.

Iš SLA. 139 kuopos veikimo

Kuopos susirinkim. įvyko birželio 6 d. Protokolas perskaitytas ir vienbalsiai priimtas. Buvę serganti nariai atsakė nuo pašalpos, dabar kuopoje sergančių narių nesiranda.

Buvusio kuopos baliaus balandžio 21 d. raportą išravė pirmininkas Pučkorius. Balius gerai pavyko ir kuopai lieka netoli šimtinė pelno. Tad visiems pasidarbavusiems nariams pirmininkas taria padėką. Baliaus pasisekimas padrąsino kuopą ir toliaus veikti. Vasaros laiku surengti išvažiavimą. Tad nariai prašomi tėmyti vietą ir laiką, kada tas išvažiavimas įvyks ir jame dalyvauti.

A. Martišius.

NEKROLOGIJA

SIOUX CITY, IOWA.

A. a. Kazys Kaušas

SLA. 4 kuopos narys Kazys Kaušas 51 metų senumo pasimirė birželio 22 d.. Velionis ilgus metus dirbo gyvulių skerdyklose ir buvo įsigijęs savo nedidelį ukį ir prie mirties tenai gyveno.

Paliko nuliudime keturias du kteris, iš kurių dvi jau ištekėjusios ir du sunu.

Velionis palaidotas su bažnytinėmis apeigomis birželio 25 d. Dakota City kapinėse.

V. Valeika.

ZEIGLER, ILL.

A. a. Jonas Bernotas,

SLA. 356 Kp. Narys.

Gegužės 21 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė Jonas Bernotas. Sutiko netikėtą mirtį be laiko. Apie ketvirtą valandą po pietų, važiuodamas su traktorium per geležinkelio bėges likosi suvažinėtas garvežio. Kaip pats dar gyvas budamas pareiškė visą atsitikimą, tai jis matė tą garvežį, kuomet važiavo šale geležinkelio. Jam atrodė, kad jis stovi ant vietos, arba jeigu jis ėjo, tai jis nesuprato, nes jis turbut ėjo labai palengva. Užvažiavus ant bėgių, kur reikėjo skersai geležinkelį pervažiuoti, jis pamatė garvežį jau visai arti ir negalėjo su traktorium pabeėgti. Bandė šokti nuo vežimo, bet nesuspėjo ir likosi pagautas garvežio ir nuvilktas su traktorium apie šimtą pėdų. Velioniui sulaužė dešinę koją ir šiaip visas buvo labai sužeistas. Mačiusieji tą įvykį aiškino, kad tai buvo kaltė mašinisto, kad pastarasis nedavė jokio signalo. Taipgi pasakoja, kad pečkurys ir mašinistas buvo įsižiopsoję į bolės lošikus, kur netoli geležinkelio lošė

Jonas Bernotas tuojaus likosi ant vietos apništas ir pašauktas daktaras iš Bush, Ill. kuris tuojaus pasiuntė į ligoninę Herrin, Ill., kur už keturių valandų didžiausių skausmų pasimirė.

Velionis Jonas Bernotas buvo apsišvietęs ir yra tarnavęs buvusio caro kariuomenėje, kur mokinosi ir buvo kviestas pasilikti ten, bet a. a. Jonui buvo mielesni savi paprasti namai, negu rusiški muriniai, ir sugrįžęs į Lietuvą ir po kiek laiko atvyko į šią šalį laimės paieškoti. Velionis daugiausia dirbo anglių kasyklose ir užėjus bedarbei kasyklos viena po kitai užsidarinėjo. ir jis su kitais buvo išėjęs streikuoti už pripažinimą P. M. unijos. J. Bernotas buvo gana gerai prasilavinęs lietuvių kalbos ir rašybos. Mokėjo gražiai rašyti. Šiaip buvo ramaus budo ir tykus.. Visiems mokėjo nusileisti ir su visais sugyveno gražiai ir užtai buvo visų mylimas

Velionis taipgi buvo geras šeimos galva, ja rupinosi ir savo moterei paliko visą savo turtą. Liepė jai sukiai nedirbti, nes iki šiol abudu sunkiai dirbo.

Velionis ilgą laiką gyveno Zeigler, Ill., priklausė prie SLA. 356 kuopos, buo jos raštininku per ilgą laiką. Taipgi buvo ir organizatorium, kur turėjo gerą pasisekimą prirašyme narių. Jis suorganizavo jaunuolių skyrių ir vadovavo mokyklėle, t. y. buvo jos mokytoju.. Buvo taipgi ilgą laiką apskričio raštininku ir buvo vienu iš rimtesnių SLA. darbuotojų. Todel netekę SLA vei kėjo apgailestaujame ir liudime.

Velionis paliko nuliudime savo žmoną Jutina, posunius: Albertą, kuris šiemet pabaigė kolegiją, Steponą ir podukrę Adolpiną, kuri ir baigė High School. Taipgi palikò Amerikoje du brolius Silvestrą ir Petrą, o Lietuvoje Mykolą ir seserį Anelę..

Velionis buvo 48 metų amžiaus, kilęs iš Lietuvos, Degučių kaimo, Ežerėnų apskr. Amerikoje išgyveno apie 24 metus. Buvo laisvas taip ir likosi palaidotas laisvaai ant laisvų Lietuvos Sunų draugijos kapinių, W. Frankfort, Ill. Lai dotuvėse dalyvavo velionio brolis Petras ir pusbrolis Mikas Šileikis su motere iš Chicagos. Buvo privežta labai daug gražių vainikų ir gražiausiausių gėlių ne vien nuo lietuvių, bet ir nuo svetimtauičų. Iš mokyklų kur jo vaikai mokinosi buvo prisiųsti vainikai. SLA. 356 kp. irgi nupirko gražų vainiką ir buvo grabnešiais atiduodami savo draugui paskutinį patarnavimą. Prie kapo trumpą prakalbą pasakė M. Šileikis, P. M. U. pirmininkas ir perskaitė priesaikos maldelę iš konstitucijos.

Visiems dalyvausiems a. a. Bernoto laidotuvėse tariame nuoširdų ačiu.

Ilsėkis mylimas Jonai amžinai ir mes netrukus ateisime pas tave.

Nuliudę **Moteris, Brolis ir Giminės.**

Kuopu Susirinkimai

Jamaica Plain, Mass. SLA. 365 kp. susirinkimas įvyks seredoje, liepos 11 d., Sandariečių salėje, 327 E St., So. Boston, Mass. 7:30 val. vakare. Visi nariai malonėkite ateiti į susirinkimą, nes musų delegatė p-lė Bratenaitė sugrįžus iš SLA. Seimo išduos raportą ir daug ko naujo praneš.

New Britain, Conn. SLA. 34 kp. susirinkimas bus ketverge, liepos 12 d. 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 354 Park St. Todel kuopos nariai malonėkite atsilankyti į virš minėtą susirinkimą, nes yra daug reikalų apkalbėti, kas link kuopos bėgančių reikalų ir užsimokėti užvilktas duokles.

P. P. Pilipauskas, sekr.

Shenandoah, Pa. SLA. 303 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 8 d. pirmą val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų šiame susirinkime aptarti. Taipgi užprašom visus narius atsivesti naujų narių prirašyti prie musų kuopos.

J. J. Šimanskas sekr.

Greenfield, Mass. SLA. 297 kuop. susirinkimas įvyks nedėlioj liepos 8 d. 2 val. popiet, K. of C. salėje, Osgood St. Visi nariai kviečiami atsilankyti į šį pusmetinį susirinkimą ir užsimokėti užvilktas mokestis, kad neliktumet suspenduoti. Taipgi ir daugiau svarbių dalykų turime apsvarstyti. Bus renkami darbininkai del pikniko, kuris bus liepos 15 dieną, Vaičiulio ukėje ant Swamp Road. Atsiveskit ir savo draugus prirašyti prie SLA.

A. Joneliunas, sekr.

Aliquippa, Pa. SLA. 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks liepos 8 d. 1 val. popietų, I. Einikio name. Visi draugai malonėsite pributi, nes iš Seimo delegato raportas bus išduotas ir turime daug dalykų apsvarstymui. Taipgi atsiveskite saov draugus prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

J. Plečkaitis, sekr.

Easthampton, Mass. SLA. 312 kp. susirinkimas įvyks liepos 8 d. paprastoj salėj, antrą valandą po pietų, Visi nariai malonėsite ateiti į susirinkimą, nes kaipo pusmetiniame susirinkime bus daug svarbių reikalų aptariama. Taipgi atsiveskite naujų narių prirašyti į kuopą.

J. Jaruševičius, sekr.

Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kuopos susirinkimas įvyks liepos 8 d. 2 val. po pietų. Augusto Pajaujo salėje. Visi nariai ateikite į susirinkimą ir užsimokėkite mokesčius. Taipgi ateidami atsiveskite naujų narių prirašyti į kuopą.

J. Poškevičius, sekr.

Port Chester, N. Y. SLA. 367 kuopos susirinkimas įvyks 8 d. liepos, 2 val. popiet, naujoj vietoj, pas Stasį Urboną, 118 So. Main St., Bond Hotelyje. Visi nariai malonėkit pributi. Taipgi atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 367 kuopos.

A. Urbonas — sekr.

Sunderland, Mass. SLA. 37 kuopos susirinkimas įvyks liepos 8 d. pas Petrą Namajauską, So. Deerfield, Mass. Visi nariai malonėkite ateiti į susirinkimą.

B. Pilvinienė, sekr.

Lawrence, Mass. SLA. 41 kuopos nariai, kurie nebuvote birželio mėn. susirinkime, malonėkite patėmyti „Tėvynėj" garsinimą kada bus laikomas sekamas susirinkimas, nes iš liepos 3 dienos susirinkimas nukeltas į 10 dieną liepos, nes tuo laiku jau delegatai bus sugrįžę iš seimo ir išduos raportus. Taigi malonėkite visi atsilankyti 10 d. liepos, 7 valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėj, 41 Barkley St.

P. Baumila — sekr.

SLA. 38-to Seimo Trumpas Aprašymas

(Tąsa nuo 1 pusl.)

tus, kurie suneša mandatus.

Pirmoje sesijoje teisėtų delegatų su Pildomąja Taryba susidaro 201.

Seka Komisijų Komisijos paskyrimas, bet tai atidedama kitai sesijai, nes prez. dar nesuspėjo sudaryti sąrašo.

Sulig jau įsigyvenusio paprocio praeito Seimo protokolas neskaitoma, nes buvo skaitytas tame Seime.

Sekretorius Vinikas pagelbininku pasiskiria „Tėvynės" redaktorių, SLA. 126 kp. delegatą, p. S. E. Vitaitį.

Prez. S. Gegužis skaito savo raportą. Raportas neilgas, gerai apdirbtas ir nuoseklus. Pareiškia, kad jis yra vienintėlis asmuo, kuriam nariai davė progos taip ilgai prez. pareigas eiti. Tas savo pareigas ėjo sulig geriausių įsitikinimų, idant organizacijai pasitarnauti. Du trečdaliu savo gyvenimo p. Geguižs praleido dirbdamas SLA. organizacijoje. Nors prezidentu dabar jau nebus, bet visur ir visuomet kooperuos, kad organizacijai dirbus, idant ji bujotų ir augtų. Organizacijos ateities užtikrinimui numato didelio reikalo organizuoti kodaugiausia jaunimo. Kad jaunimą užinteresavus, reikia duoti gerų pavyzdžių, kad jie Susivienijimu gerėtųsi, o ne piktintųsi. Jei matome, kad kas nori Susivienijimą paversti kokiu politiniu vasalu — neprileiskime prie to. Prie užbaigos, pareiškia, kad nors Amerikos lietuvių idėjos vienur-kitur skiriasi, bet pagrindinė mintis ir dabar yra ta pati: vienyti visus garbės vertus lietuvius į vieną brolišką ryšį. Ši idėja pas Amerikos lietuvius pasiliks ir tada, kad mųs čia jau nebus, nes gražesnio ir brangesnio žodžio kaip vienybė kalboje nėra. Kadangi 1936 metais sukanka 50 metų nuo Susivienijimo įsikurimo, prez. pataria tą seimą pavadinti Auksinio Seimo vardu. Pabaigęs savo raportą, p. S. Gegužis sušunka: Valio Susivienijimas Lietuvių Amerikoje! Valio jo 38-tas Seimas!

Padarius kelias pastabas ir padiskusavus, raportas priimtas vienbalsiai.

Vice-prez. savo raporte nušviečia tuos reikalus, kurie daugiausia jo pareigas lietė. Atpasakoja tą laikotarpį, kada plei Jurgeliutei rezignavus, buvo renkamas naujas sekretorius. Raportuoja apie įvykusią ekskursiją ir kt. reikalus. Dėkoja už suteiktą garbę buti SLA., vice-prezidentu. Jei bus išrinktu, tai ir vėl stengsis S. L. A. reikalus tinkamai atstovauti ir organizacijos labui dirbti. Raportas priimtas vienbalsiai ir be jokių pastabų.

Nors laikinas sekr., p. S. E. Vitaitsi, savo raportą buvo paruošęs, bet, sulig kai kurių delegatų pageidavimo delei laiko sutrumpinimo neskaitytas.

Raportą išduoda SLA. sekr. Dr. M. J. Vinikas. Jo raportas ilgokas ir labai plačiai nušviečiantis organizacijos stovį. Be organizacijos finansinio stovio ir kitų kituose seimuose raportuotų reikalų, šį sykį sekretorius pasistengė ir kitus reikalus delegatams nušviesti. Pavyz. SLA. narių mirimai pagal amžių, narių mirtingumas bėgy pastarųjų 20 metų, kokius deficitus kurie fondai neša, ligonių lentelė, nurodanti kuriose kuopose kiek narių sirgo, kiek kuri kuopa ligoje pašelpų išėmė, kiek proporcionaliai kažnam kuopos nariui ligoje pašelpų išpuola ir tt. Kurie gyvai interesuojasi organizacijos bėgiu, sekretoriaus raportu buvo labai patenkinti, nes pirmą sykį taip aiškiai SLA. stovis nušviestas.

Tuo ir baigiama antroji Seimo diena.

Sesija 3. Birželio 26 d.

Trečia sesija prasideda vardošaukiu ir maršalkų bei balsų skaitymo komisijų paskelbimu. Maršalkomis: T. M. Valaitis iš Chicago, Ill., A. Rėklaitis iš Mahanoy City, Pa., J. Makselis iš Detroit, Mich. Balsų skaitymo komisija: P. Marmokas iš Pittsburgh, Pa., V. Černauskas iš Springfield, Ill., K. Karsokas iš Pittston, Pa. ir J. Šniras iš Brooklyn, N. Y.

Diskusuojama sekretoriaus vakar išduoto raporto priėmimas. SLA. Kontrolės Komisijos narys, p. M. A. Raginskas, padaro keletą pastabų. Sako, kad sulig jo turimų davinių, sekretoriaus raporte yra tikslių ar netikslių paklaidų. Pavyzdžiui, Susivienijime narių yra daugiau, negu sekretorius paduoda, išbrauktų esą taipgi daugiau. Nesutinką ir kitos finansinės skaitlinės. Sekretorius, p. M. J. Vinikas p. Raginskui paaiškina, kad raportas pareng tas sulig išduotų valstijoms raportų ir jis kitokiu negalėjo buti. Prašo visus delegatus, kurie tiki p. Raginsko užmetimams, palyginti valstijoms išduotą raportą. Raginskas laikosi savo. Kįla smarkių susirėmimų ir įsikarščiavimų šių įtariamų neaiškumų reikalu. Raginskas p. Viniką net kolioti pradeda. P-as Vinikas platokai nušvieiča esamas nekuriuose na riuose blogas mintis link Susivienijimo. Esą, yra net tokių narių, kurie tiksliai skundžia SLA. valstijų apdraudos departamentams. Kaipo pavyzdį ima atsitikimą 124 kuopoje. Tokius kai kurių narių elgėsius smarkiai paneigia ir prašo, kad šiame Seime viskas išsiaiškintų ir visi delegatai sugrįžtų namo su ta mintimi, kad Susivienijime

tariamų blogumų nėra. Bet įdomus reiškinys, tai kad visuomet buvusių dalies narių opozicijos delegatas, kandidatas į SLA. sekretorius, J. Miliauskas pareiškia, kad tokio nuoseklaus, tokio vaizdingo raporto dar nė vienas SLA. Seimas neturėjęs. Esą, tai istorinis atsitikimas. Į diskusijas įsivelia ir daugiau Seimo dalyvių. Pareiškiama minčių, kad butų išrinkta Seimo komisija, kuri raportą palygintų su Kontrolės Komisijos nario turimomis skaitlinėmis ir tik tuomet priimti. Bet tokio pareiškimo niekas neparemia. Padaryta ir kitais reikalais paklausimų.

Po ilgų ir gana karštų diskusijų, raportas priimtas su pagyrimu.

Prezidentas paskelbia Komisijų Komisiją, kurion įeina šie delegatai:

Kuopų Įnešimų komisija: P. W. Birštonas iš Shenandoah, Pa., adv. F. J. Bagočius iš So. Boston, Mass., ir adv. N. Tumavičius iš Cicero, Ill.

Rezoliucijų ir Spaudos Komisija: A. B. Strimaitis, iš New York, N. Y., P. Grigaitis, iš Chicago, Ill., Dr. B. F. Kubilius iš So. Boston, Mass.

Prašymų ir Skundų Komisija: adv. A. Šalna iš Chelsea, Mass,. P. Dargis iš Pittsburgh, P., G. J. Stungis iš Chicago, Ill.

Nominavimo Pastoviųjų Komisijų Komisija: K. Jurgeliunas iš Montello, Mass., T. Matas iš Waterbury, Conn., Dr. K. Drangelis iš Chicago, Ill.

Seimo Finansų ir laiškų Skaitymo Komisija: J. Rašinskaitė iš Cicero, Ill., O. Karpavičienė iš Cleveland, Ohio, B. Smailytė iš Detroit, Mich.

Tautiškų Centų Skirstymo Komisija: J. Skritulskas iš New Britain, Conn., K. Katkevičienė iš Chicago, Ill., S. Žukauskas iš Lee Park, Pa.

Mandatų Komisija išduoda savo raportą. Pažymi, kad kai kurių kuopų delegatai apskųsti nepamatuotai ir tuos delegatus randa tinkamais. Komisija nepajėgė tačiau išspręsti SLA. 324 kuopos delegato p. D. Klingos reikalo. Tai išspręsti palieka pačiam Seimui. Sekretorius p. Vinikas paaiškina minimo delegato rinkimo proceduros ir skundų reikalą. P-nas Klinga sulig esamų davinių, išrinktas ne sulig konstitucijos patvarkymų. Duodama pačiam Kligai žodį. Jis pirmiausia puola SLA. Centro sekretorių už tokį tai vienai pusei pataikavimą. Vėliau paaiškina visą reikalą. Aiškina tačiau savotiškai. Delegatai susidaro dvejopas nuomones. Po platoko apkalbėjimo p. Kliga 56 balsais prieš 54 atmetamas. Man rodosi, kad jei delegatas butų rimčiau užsilaikęs ir mažiau kaltinęs kitus, butų buvęs priimtu.

Seka **iždininko, p. K. P. Gugio raportas.** Raportas neilgas, bet nuoseklus. Raportas skiriasi į tris dalis: pirma — abelnos SLA. įplaukos ir išmokėjimai už 1932 ir 1933 metus; antra dalis —SLA. nekilnojamas turtas; trečia — SLA. investmentai ir namų forklozavimai. Panašias pastabas iždininkui, kaip ir sekretoriui, daro p. M. A. Raginskas. Jis suranda netikslumų skaitlinėse.

Tuo užbaigta trečioji sesija.

Sesija 4. Birželio 26 d.

Ketvirta sesija pradėta su vardošaukiu ir iždininko raporto priėmimo diskusijomis. Daroma įvairių pastabų: delei mokėjimo algų pagelbininkams, laikymo didelių pinigų sumų ant iždininko rankų, del kai kurių neaiškių paskolų, namų SLA. nuosavybėn perėmimo ir tt. Iždininkui tinkamai į paklausimus paaiškinus, raportas priimtas vienbalsiai.

Iždo Globėjų raportą perskaito p. J. J. Jamuškevičius, Jr. Perskaičius raportą, pakelta keletas paklausimų, ypač "tipsų" ir kt. Tinkamai į paklausimus atsakius, raportas priimtas.

Daktaro-Kvotėjo raportas. Dr J. Stanislovaitis išdavė raportą, kokio dar nė viename seime neišduota. Jis smulkmeniškai nurodė, kiek narių ir kokiomis ligomis mirė, kiek ir kokiomis ligoms narių sirgo, kiek ir kokių priežasčių delei naujų narių nepriimta ir tt. Padaro taipgi kelias svarbias rekomendacijas, labiausia kreipdamas domę į tai, kad sumažinus bereikalingą ligoje pašelpų išmokėjimą.

Dr. Kvotėjo raportas priimtas be jokių pastabų.

Redaktoriaus raportas. SLA. organo "Tėvynės" redaktorius, p. S. E. Vitaitis, išdavė nuoseklų raportą kas liečiasi redaktoriaus pareigų ir redakcijoje susidedančių darbų. Raportas gražiai prirengtas. Kadangi 1936 metais sukanka lygiai 50 metų, kaip Susivienijimas gyvuoja, p. Vitaitis rekomenduoja, kad Seimas padarytų atatinkamą nutarimą, kaip tas sukaktuves tinkamiausiai atžymėti. Taipgi primena, kad šiemet sukanka lygiai 25 metai nuo "Tėvynės" įsikurimo. Rekomenduoja tų sukaktuvių atžymėjimui išleisti padidintą "Tėvynės" numerį.

Raportas priimtas be jokių pastabų. Tai, kiek aš pamenu, vienintėlis atsitikimas, kad "Tėvynės" redaktoriaus raportas butų priimtas be pastabų ir, taip sakant be redaktoriui "išpėrimo kailio".

Kontrolės Komisijos Raportas. Kontrolės komisija išduoda didžiumos ir mažumos raportus. Didžiumos — p. K. Strumskio ir J. J. Bačiuno — raportą perskaito p. K. Strumskis. Raportas trumpas ir aiškiai atpasakojantis minimos komisijos darbuotę. Mažumos raportą išduoda p. M. A. Raginskas. Abu raportai nuo vienas kito pusėtinai skiriasi.

Pasiuloma raportus priimti atskirai. Kadangi šioje sesijoje laiko jau neperdaugiausia, raportų svarstymą ir priėmimą paliekama sekančiai sesijai.

Į sesiją atsilanko lakunas leitenantas F. Vaitkus, kuris šią vasarą skris į Lietuvą. Pakviestas, jis pasako trumpą prakalbėlę, pareikšdamas, kad maršrutai lietuvių kolonijose jau užbaigti ir dabar regiamasi prie galutino prisirengimo skristi į Lietuvą. Skridimas įvyks rugpiučio mėnesy. Jis yra pasirįžęs užbaigti Dariaus-Girėno pradėtą darbą — be sustojimo nuskristi iš New Yorko į Kauną. Dėkoja už suteiktą garbę Seime į delegatus pakalbėti.

Tuo ketvirta sesija užbaigta.

Sesijų salėje nutraukta visų Seimo dalyvių paveikslas.

Sesija 5. Birželio 27 d.

Po vardošaukio, svarstoma Kontrolės Komisijos raporto priėmimas. Kįla gana karštų diskusijų delei p. Raginsko raporto, nes jis suranda daug skirtumų tarpe sekr., iždininko ir iždo globėjų paduotų skaitlinių. Kai kas reiškia pageidavimą, kad raportas butų sulygintas ir tik tuomet priimtas. Didžiumos raportas priimtas pirmiau, Raginsko paskui. Pastarasis raportas priimtas su ta sąlyga, kad jo autorius sulygins su augščiau minimų raportų skaitlinėmis. P-as Raginskas sutinka tai padaryti ir ant vietos padaro.

Skundų ir Apeliacijų Komisjos raportą išduoda tos komisijos pirm. adv. N . Rastenis. Raportas neilgas, daugiausia raginantis narius sugyventi santaikoje ir nekelti bereikalingų ginčų tarpu savęs. Perskaičius minimą raportą, svarstoma jo priėmimas. Kadangi raporte nėra paduotų galutinų skaitlinių, kiek komisija skundų išsprendė ir kiek darbo atliko, pasiulyta, ir, po ilgų diskusijų pasiulyta raporto nepriimti, nes priėmus raportą, Seimas sutiktų šiai komisijai atmokėti 200 dolerių. Įnešta atlyginti tik 30 dolerių, tai yra kiekvienam nariui po 10 dolerių. Kalba visa eilė delegatų. Po diskusijų, nutarta raporto nepriimti.

Sveikatos Komisijos raportas. Šios komisijos raportą žodžiu išdavė Dr. A. Montvidas. Tai trumpiausias šiam Seimui išduotų raportų. Gerb. Dr. A. Montvidas pareiškė tik tiek, kad komisija vedė "Tėvynėje" sveikatos skyrių. Tai viskas. Raportas priimtas su pasismagėjimu, nes delegatams neprisėjo "vargintis" ilgo raporto besiklausant.

Apšvietos Komisijos raportas Šios komisijos didžiumos raportą išdavė jos pirm., Dr. M. J. Vinikas. Raportas platokas ir nuosekliai nušviečiantis Apšvietos komisijos darbuotę. Be ko kito, pagiriama "Tėvynės" redaktorius už gerą laikraščio vedimą. Anot raporto, per du ištisu metu negauta nė vieno pasiskundimo delei organo turinio.

Daroma keletas paklausimų, liečiančių moksleivių paskolas ir tt. Kadangi žinoma, kad daugelis studentų, kurie gavo iš SLA. paskolas mokslams eiti ir kurių didžiuma dabar yra pasekmingi savo profesijose, bet nepasistengia paskolas sugrąžinti, už tai pabarama tokis profesionalų elgesis, nes jei gautas paskolas sugrąžintų, tai butų galima kitus mokslus einančius SLA. narius ar narių vaikus sušelpti.

Po ilgų diskusijų, raportas priimtas.

Jaunuolių Komisijos raportą perskaito tos komisijos pirmin. p-lė E. Mikužiutė. Perskaičius, kįla gana ilgokos ir karštos diskusijos. Kai kurie delegatai primeta komisijai neveiklumą. Platokai padidskusavus, raportas priimtas.

Laiškų skaitymo komisijos narė, p-lė J. Rašinskaitė, perskaitė keletą Seimui sveikinimų. Jų tarpe šį Seimą sveikina "Naujienos" ir "Vienybė". Linki Seimui kogeriausiai išspręsti bėgančius organizacijos reikalus.

Sesija 6. Birželio 27 d.

Sesija pradėta be vardošaukio, nes Seime kilo pageidavimas daugiau laiką taupyti ir vardošaukius daryti tik reikalui esant.

Seka raportų skaitymas.

Labdarybės Komisijos raportą perskaitė Dr. M. J. Vinikas, Raportas neilgas, bet nuoseklus. Parodo, kiek narių sušelpta, kiek Našlių ir Našlaičių Fonde yra pinigų ir tt. Raportas priimtas be jokių pastabų.

Finansų Komisijos raportą skaito visi trys nariai pamainomis: adv. A. A. Olis apie bondsus, adv. J. Grišius apie paskolas ir p. J. P. Varkala apie susirinkimų tvarką. Plačiai nušviečia visą finansinę padėtį. Padaroma keletą užmetimų Pildomąjai Tarybai.

Delegatams padarius keletą pastabų ir paklausimų, raportas priimtas vienbalsiai.

Priėmus Finansų Komisijos raportą, Dr. K. Drangelis daro įnešimą atnuajinti svarstymui Skundų ir Apeliacijų Komisijos vakar nepriimtą raportą, kuris dabar yra papildytas. Šis reikalas vėl susilaukia karštų diskusijų. Po ilgų ir gana karštų ginčų, vakarikštis nutarimas atšauktas. Minimos komisijos narys, p. Bučinskas perskaito papildytą raportą. Dabar nurodoma, kiek ir kokių darbų ši komisija atliko. Perskaičius, įnešama ir paremiama papildytą raportą priimti. Pataisytas raportas didžiuma balsų priimtas.

Įstatų Komisijos raportas. P-nas P. W. Birštonas padaro tulus paaiškinimus didžiumos komisijos. Po to gana trumpą raportą perskaito adv. J. Bordenas, kuris pareiškia pageidavimą, kad jei nebus galima priimti naujai patiekto konstitucijos projekto, tai priimti bent reikalingiausias senosios konstitucijos pataisas nes musų konstitucija yra pusėtinai nusenus ir reikia ją taisyti.

Mažumos komisijos raportą išduoda adv. F. J. Bagočius. Žodžiu paaiškina, kodel gimė mažuma ir kokiuose punktuose nesutiko patiekti vieną projektą. P-nas Birštonas irgi paaiškina nepadarius įnešimo.

P-as Grigaitis įneša priimt žodžiu išduotą raportą, padaryt tik reikalingas konstitucijos pataisas, visos konstitucijos visai nesvarstant. Įnešimas priimtas su ta pastaba, kad tokius reikalingus pataisymui paragrafus nurodytų Įstatų Komisija, Pildomoji Taryba ir keletas Seime parinktų žymesnių SLA. darbuotojų - delegatų.

Perskaityta visa eilė Seimui prisiųstų sveikinimų. Jų tarpe SLA. darbuotojo p. P. Paviruno iš Pittsburgh, Pa. su auka $20, kurių $10 į Našlių ir Našlaičių Fondą ir $10 — į Moksleivių Fondą.

Sesija 7. Birželio 28 d.

Į šią sesiją pribuvo nauja 245 kuopos delegatė — ponia O. Kaminskienė iš Newark, N. J. Ši delegatė išrinkta tik keliom dienom prieš Seimą, nes se niau išrinktas delegatas, p. A. S. Trečiokas, negalėjo pributi.

Kįla abejonių apie naujai pribuvusios delegatės teisingą išrinkimą. Kai kas daro pastabų, kad norima tiksliai ją priimti, idant viena pusė galėtų susidaryti didžiumą balsų. Mandatų komisija rekomenduoja ją priimti. Kįla abejonių, ar ji buvo gerame stovy, nes tokiu greitu laiku niekas negalėjo jos stovio Centre patikrinti. Įgalioja sekr., p. Viniką telegrama atsiklausti Centro apie minimos narės stovį organizacijoje.

Prez. Gegužis pareiškia, kad Pildomosios Tarybos, įstatų ir kt. susirinkimas įvykęs, konstitucijos taisytinų paragrafų reikalu padaryta keletas susitarimų, bet komisija raporto išduoti tame reikale dar neprisirengusi.

Vienas delegatas pakelia prieglaudos namo steigimo klausimą. Bet, be jokių svarstymų — nesant jokių tame reikale sumanymų — klausimas nupuola be jokių svarstymų.

Iškeltas Devenio namo nuostolių, $25,000, jau nurašytų nuo Centro knygų, kas iždinimko knygose dar skaitoma kaipo SLA. turtas. Delei tulų aplinkybių, nutarta šitai palikti taip, kaip yra.

Įstatų Komisija perskaito keletą kuopų įnešimų, kurie svarstomi ir priimami.

Įnešta, kad prez. ir iždininko algų mokėjimas butų panaikinta. Po diskusijų, palikta Pildomosios Tarybos nuožiurai: jei bus reikalo prezidentas ir iždininkas pagelbininkus galės turėti, jei ne — jie bus panaikinti.

Įnešta ir nutarta SLA. konstituciją atspausdinti lietuvių ir anglų kalbose.

Įnešta ir svarstyta delegatams apmokėti kelionių lėšas į Seimą. Po diskusijų, kuriose pasireiškė didelis noras, kad Centras delegatams minimas lėšas apmokėtų — įnešimas atmestas, paliekant kaip dabar yra.

Apšvietos Komisijos mažumos raportas. Į Seimą atsilankius Apšvietos Komisijos narei, Dr-ei Baltrušaitienei, ji pakviesta išduoti savo raportą. Raportas trumpas ir aiškus. Atskirai jį išduoda delto, kad su kai kuriais didžiumos komisijos raporto punktais nesutiko. Padarė keletą rekomendacijų, jų tarpe moksleiviams paskolas duoti tik tuo pagrindu, kad kodaugiau jaunimo į SLA. pritraukus. Raportas priimtas.

Po dešimties minutų pertraukos, laiškų skaitymo komisijos narė p-lė Smailytė, perskaitė keletą sveikinimo laiškų. Jų tarpe Scrantono ir Clevelando Vaizbos Butai kviečia Susivienijimą sekantį Seimą laikyti jų miestuose. Pažada visokius patogumus.

Seimo Prašymų, Skundų ir Apeliacijų Komisijos vardu, adv. Šalna išduoda raportą.

1) SLA. 121 kp. narys A. Vainoras, bedirbdamas kalėjime užsigavo strėnas ir buvo gydomas kal. ligonėje. Legaliam patarėjui patarus, Pildomoji Taryba minimam nariui nemokėjo pašelpos. Komisija rekomenduoja minimo nario apeliaciją priimti — ligoje pašelpą išmokėti. Rekomendacija priimta.

2) Ignas Aidukonis, 102 kp. narys prašo pašelpą išmokėti. Pildomosios Tarybos turimomis žiniomis ir daktaro paliudymu, kuris tą narį gydė, žinoma, kad jis sirgo nuo alkoholio paeinančia liga. Komisija rekomenduoja pašelpos nemokėti. Rekomendacija priimta.

3) V. Šmulkštys, SLA. 13 kp. narys įstojo į SLA. turėdamas vieną akį, apie ką Centras žinojo. Kadangi jo liga neturi sąryšio su akia, Kom. rekomenduoja jam pašelpą išmokėti. Rekomendacija priimta.

4) A. Valančienė, SLA. 74 kp. narė įstojo į SLA. budama 60 metų amžiaus. Kadangi tokio amžiaus narys ar narė į SLA. negali įstoti, komisija rekomenduoja išgauti tos narės gimimo metrikus. Rek. priimta.

5) P. Jakienė, SLA. 74 kp. narė sirgdama turėjo kuopos daktarą, kuris ignoravo SLA. daktaro-kvotėjo užklausimus ir delto jai ligoje pašelpa nemokėta. Kom. rekomenduoja šiai narei pašelpos nemokėti. Rek. priimta.

6) J. Strazdas, SLA. 352 kp. narys sirgo protine liga. Remiantis SLA. konstitucija kom. rekomenduoja tam nariui pašelpos nemokėti. Rek. priimta.

7) SLA. 191 kp., kas liečiasi likvidavimą Lietuvių Namo bendrovės, kom. rekomenduoja Pild. Tarybą išieškoti tą turtą. Rekom. priimta.

Sesija 8. Birželio 28 d.

Atidarius sesiją 2 val., prez. Gegužis pranešė, jog pribuvęs SLA. 14 kp. delegatas, p. J. Vilčinskas, kuris negalėjo pributi į pirmesnes sesijas.

Sekr. p. Vinikas praneša, kad gautas iš SLA. Centro raštinės pranešimas reikale SLA. 245 kp. delegatės, p. O. Kaminskienės. Sulig Centro rekordų, minima delegatė buvo suspenduota, bet sulig kuopos sekretoriaus rekordų — yra gerame stovy, nes kuopoje pilnai užsimokėjus bėgy dviejų pastarųjų metų. Kįla karštų ginčų Dalis delegatų įrodinėja, kad ši delegatė norima tiksliai į Seimą įsileisti, įdant padarius vienai pusei didžiumą balsų. Kįla delto net ir triukšmo. Kai kurie delegatai įsikarščiuoja tiek, kad nenori duoti balso ir Mandatų Komisijai. Pirmą ir paskutinį sykį visame Seime pasigirdo "sėsk" ir kitokių komplimentų. Iškįla karštos diskusijos. Daroma pastabų ir kitiems delegatams, kad jei butų norėta vienus ar kitus delegatus sulaikyti del techniškumų, tai daug jų čia nebutų. Balsuojant didele didžiuma p. O. Kaminskienė atmesta.

Svarstoma kuopų į Centrą duoklių nesumokėjimo reikalas. Mat, kai kurių kp. pinigai uždaryti subankrutavusiuose bankuose ir dabar kuopos neturi iš ko su Centru atsilyginti. Patarta Tarybai surasti budus išlyginti tokias kuopų nesumokėtas duokles paimant pinigų iš tokių fondų, iš kurių tai galima padaryti. Tokių nesumokėtų duoklių yra gana daug.

Patariant p. Gegužiui nutarta, kad visos SLA. kuopos užsistatytų Pildomosios Tarybos nustatytas kaucijas. Kiekviena kuopa privalomai jas turės užsistatyti.

P-nas S. E. Vitaitis įneša, kad Seimas apsvarstytų SLA. 50 metinių sukaktuvių paminėjimą, patiekdamas tam tikrus planus. Rezoliucijų komisija šiuo reikalu patieks rezoliuciją vėliau.

Įstatų komisija pakaitomis skaito konstitucijos taisytinus paragrafus. Nutarta pakeisti visą senosios konstitucijos 8 skyrių naujai pagamintu skyriumi dešimtu. Šis skyrius yra platus ir liečia daugiausia naujus apdraudos laipsnius. Paminėsiu tik tiek, kad su šio skyriaus įvedimu Susivienijimas turės devynis apdraudos laipsnius: seniaus buvusį nuo 150 iki 1,000 dol. ir aštuonis naujai įvedamus, kuriuose bus galima apsidrausti nuo 500 iki 5,000 dolerių. Apdrauda bus įvairių formų. Šituo konstitucijos skyriaus pakeitimu reikia tik apsidžiaugti, nes dabar vis lietuviai galės Susivienijime apsidrausti kokiu tik budu norės ir nereiks eiti į svetimtaučių organizacijas. Apie tai daugelis SLA. narių yra skaitę SLA. įstatų komisijos konstitucijos projekte, tilpusiame organe "Tėvynėje" seniau. Tai bus pakartota ir vėliau talpinamame Seimo protokole. Todel čia plačiau ir neminėsiu.

Sesija 9. Birželio 29 d.

Pradėjus sesiją, paaiški, kad šiuo tarpu Seime, su Pildomąja Taryba, yra 205 delegatai.

Pirmuoju šios sesijos darbu, išklausymas pabaigos Skundų ir Apeliacijų Komisijos raporto reikale SLA. 60 kuopos skundo. Kadangi skundas priduotas ne sulig konstitucijos, nes pirmiau reikėjo kreiptis į Pildomąją Tarybą ir kadangi pačiam Seimui nepriduota jokių dokumentų, komisija rekomenduoja jį atmesti. Rekomendacija priimta.

Laiškų skaitymo narė p-lė Smailytė perskaito keliatą sveikinimų ir prašymų. Paramos prašo: Pittsburgho Universitete steigiamam Lietuvių Kambariui, Lietuvos Etinės Kulturos Dr-ja, „žiburėlio" Dr-ja, Pieno Lašo Dr-ja ir kt.

Kįla klausimas pradėti konstituciją svarstyti iš pat pradžių, o ne iš bile kurio skyriaus. Įstatų Komisijos narys, adv. F. J. Bagočius, rekomenduoja pakeisti SLA. čarterio straipsnio kai kurias dalis, kaip yra pasiųlęs p. Grigaitis. Kiek padiskusavus, didžiuma balsų pakeičiama visi tie straipsniai. (Kadangi tai bus kartojama Seimo protokole, čia pakeitimo teksto nededu.)

P-nas Grigaitis įneša ir keletas delegatų paremia, kad kai bus pertaisyta SLA. čarteris ir kai pataisytoji konstitucija įeis į galią perkelti SLA. Centrą į Pittsburgh, Pa. Diskusuojant šį reikalą, didžiumos nuomonė yra, kad perkelti. P-nas Strimaitis pataria leisti referendumui nutarti. Šio įnešimo niekas neparemia. Originalis įnešimas priimta vienbalsiai. Centras bus perkeltas susidarius tinkamoms aplinkybėms.

Įstatų Komisija rekomenduoja dar keliatą konstitucijos skyrių pakeisti. Tai, daugiausia, teknikinio pobudžio skyriai. Nutarta pakeisti. Svarbiausia, tačiau, tai tas skyrius, kuris liečia Pildomosios Tarybos rinkimus. Sulig to skyriaus Pildomoji Taryba bus renkama sekamu budu: 1) Kiekvienas viršininkas yra nominuojamas ir renkamas visuotinu narių balsavimu dviem metams ir patvirtinamas dvimetiniuose Seimuose. Kiekvienas jų užima urėdą iki jo įpėdinis lieka išrinktas. Visi taip išrinkti ir pripažinti kvalifikuotais sudaro Pildomąją Tarybą. 2) Kandidatai į kiekvieną Pildomosios Tarybos urėdą turi buti nominuojami Susivienijimo narių balsavimu kuopose pirm Susivienijimo Seimo lapkričio arba gruodžio mėnesiuose. Trys kandidatai gavusieji daugiausiai balsų nominacijose į urėdą ir turintieji reikalingas kvalifikacijas, statomi antram narių balsavimui kovo arba balandžio mėnesiuose ir tas kandidatas, kuris antrame balsavime gauna didžiausį skaičių balsų, yra skaitomas ir laikomas išrinktu. Šitaip išrinktą viršininką Seimas gali nepatvirtinti dviejų trečdalių balsų dauguma ir išrinkt jo vietoj kitą.

Vienoje Seimo sesijų iš Hartfordo prisiųsta telegrama nuo p. Chase ir Januškevičiaus reikalauja, kad Seimas pareikalau tų p. Viniką atšaukti ant jų paleistus "šmeižtus", buk jie skundę Susivienijimą Conn. valstijos apdraudos departamentui ir tt. Šioje sesijoje p. Vinikas pareiškia, kad jokių šmeižtų nebuvo, nes faktinai SLA minimame departamente buvo skųstas. Pageidauja, kad tokių skundų prieš organizaciją komažiausiai pasireikštų, nes tai žemina SLA. vardą ir prestižą ne tik narių, bet ir bendrai visų lietuvių akyse.

Sesija 10. Birželio 29 d.

Šios sesijos pradžioje J. Januškevičius Jr. bando užginčyti p. Viniko peraiškimą devintos sesijos pabaigoje. Vinikas pareiškia, kad pranešimai buvo pamatuoti ir tuo reikalas baigiasi.

Einama prie SLA. Pildomosios Tarybos rinkimų. Prez. paaiškina rinkimo budą. Visi Pildomosios Tarybos nariai bus renkami slaptu balsavimu. Kol vieno urėdo balsai bus suskaityti, balsuosime kitą. Balsų skaitymo komisijon prez. paskiria: J. K. Mačiuką iš Chicago, Ill., J. Dragašių iš So. Boston, Mass., J. Baltų iš St. James, L. I., N. Y., ir J. G. Polterį iš Cleveland, Ohio.

Sekr. Vinikas praneša, kad visuotinu balsavimu į SLA. prezidento urėdą parinkti šie kandidatai: adv. F. J. Bagočius, Ks. Strumskis ir J. Gataveckas.

Svarbus momentas. Ramu. Visų delegatų šaukiami vardai. Visi neša savo balsus ir meta į balotų dėžutę. Sumetus ir suskaičius balsus, komisija skelbia pasekmes: **F. J. Bagočius gavo 131 balsą, Ks. Strumskis — 71, J. Gataveckas — 1.** Tokiu budu SLA. prezidentu išrinktas **adv. F. J. Bagočius.**

Aplodismentai. Naujai išrinktojo prezidento sveikinimai. Delegatuose kįla pageidavimas "spyčiaus". P-nas Bagočius pasako trumpą prakalbėlę. Dėkuoja visiems nariams ir delegatams už pasitikėjimą. Pasižada jų to pasitikėjimo nesuvilti. Organizacijai dirbs kiek jo išgalės leis, kad Susivienijimą padarius dar didesniu.

Sekr. skaito vice-prez. urėdo kandidatus. Balsuojama. Balsų skaitymo komisija pareiškia balsavimo davinius: **A. Mikalauskas gavo 77 balsus, J. K. Mažukna — 127, A. S. Trečiokas — 1.** Tokiu budu **p. J. K. Mažukna** išrinktas SLA. vice-prezidentu. Vėl aplodismentai, naujai išrinkto vice-prezidento sveikinimai. P-nas J. K. Mažukna

(Užbaiga ant 8 pusl.)

GERAS SKAITYMAS — SIELOS MAISTAS

LITERATUROS SKYRIUS

EILĖS — APYSAKOS — KRITIKA

Tamas Brazas

Parašė P. Bajoras.

Buhalteris Tamas Brazas ir pirmiau Angelę pažinojo — tame pačiame biure jiedu ištisą pusmetį dirbo. Bet tuomet Tamas jos, dalinai, net nepastebėjo... Su ta devynioliktus metus einančia, grakščia, rudaplauke mašiniste jis gerai susipažino ir, nevykusiai užsibaigusį flirtą pradėjo pavasarį, kai alyvos jau žydėjo ir kai tula popietį smarkiai lijo, žaibavo bei griaustinis tarpe didmiesčio murų daužėsi...

Tą ypatingą popietį jau visi biuro tarnautojai buvo namo išėję. Tamas irgi rengėsi eiti. Bet, staiga, dangus kaip naktis apsiniaukė, kelis sykius sužaibavo, griaustinis sugriovė ir, pagaliau, smarkųs lietaus lašai papliupo.

Lyjant, Tamas stovėjo prie biuro lango ir žiurėjo į gatvę. Ten jis matė lietaus vejamus ir į visas puses bėgančius žmones, pro vienas kitą smarkiai zujančius automobilius... Visai tai jam patiko. Labiausiai bet gi jo, jau keturias-dešimts antrus metus baigiančią, širdį jaudino iš dangaus krintančio lietaus gatvėje sudaryti upeliai, kurie, nešdami visokias nuomatas, skubiai į vanbėgius puolė, burbuliavo, putojo ir užė. Tai į Tamą darė tokio žavėjančio įspudžio, kad jis veik garsokai sušuko: „Gera, kai kartais ir smarkus lietus palyja — gatves kaip reikiant nuplauna ir žmogaus dvasią atgaivina..."

Bėžiurint pro langą, jis staiga pajuto artimą žmogaus alsavimą... Pakėlęs galvą ir atsisukęs į vidų, Tamas pamatė: šale jo stovėjo jaunutė mašinistė, Angelė...

Tamas prie dailiosios lyties niekad nebuvo linkęs. Tiesa, jis vedęs, bet apsivedė ne del to, kad but romansavęs. Ne. Jis susituokė vien del to, kad vestis jau pribrendęs laikas buvo ir kad daugelis jaunikaičių, paprastai, apsiveda... Savo pačios jis niekad nemylėjo, nors ją, kaipo dorą ir išmintingą moterį, augštai vertino. Su kitomis moterimis artimai susieiti jis ir gi visuomet vengė ir net nedrįso... Dabar gi, pastebėjęs taip arti stovinčią jauną mergaitę, jis lyg ir nusigando ir susigėdo. Juk tai nepaprasta ir nejauku tokiam rimtam vyrui, kaip Tamas... Angelė, tačiau, drąsiai Tamui į akis pažvelgė ir dar drąsiau prabilo:

— Ir jųs, ponas Tame, namo dar neišėjote!...

Tamas nenuvokė, ką staigiai į šią apstabą atsakyti. Todel jis kiek pagalvojo ir tik už valandėlės, vieton atsakymo, paklausė:

— O ar griaustinio, panelė, nebijote?...

— Rodos ne... Tik kada smarkiai trenkia — visą kuną šiurpuliai perveria...

Tamas nusišypsojo, o mergaitė tarė:

— O jųs ar nebijote?...

— Visai ne! — drąsiai atsakė Tamas.

— Keista! — šuktelėjo Angelė.

— Nieko keisto... žmogus juk, kartais, esi nuvargęs, sustingęs, nerangus... Na, o užėjus griaustiniui ir lietui — atsigaivini, naujos energijos įgauni, pajaunieji,taip sakant...

Apie lietų ir griaustinį jiedu neilgai kalbėjo. Pareiškus savo troškį, kad audra greičiau praeitų, Angelė naują klausimą Tamui patiekė.

— O ar tamsta vedęs? — paklausė.

Tamas dar labiau, negu pirmiau, nustebo, bet rimtai paaiškino:

— Taip... Jau gana daug metų...

— Ir šeimynos, turbut, turite?...

— Apie jusų, panelė, metų dukterį...

— Keista!...

— Kodel panelei viskas keista?

— Jųs griaustinio nebijote... Jųs, taip jaunai ir gerai išrodąs žmogus, mano metų dukterį turite...

Del šio Angelės pareiškimo Tamas tikrai nuraudo.

* * *

Lijo ilgai.

Perkunija garsiai ir jaudinančiai tarpe miesto murų daužėsi. Žaibai, tartum šunų užpultos kirmėlės, po juodais debesimis raitėsi, švaistėsi, vingiavosi,..

Po kožno trenksmo, po kiekvieno žybtelėjimo, Angelė baimingai krupčiojo, Tamui už rankos ar peties graibstėsi ir vis arčiau ir arčiau jo gretinosi...

Nepaisant bet gi griaustinio ir žaibų, ji veik visą laiką kalbėjo. Pusvalandžiui praslinkus, Angelė Tamui net keletą trumpų romansėlių nupasakojo, nupieštdama jų visų karžygius — į ją įsimylėjusius jaunikaičius. Tamą, tačiau netiek tie romansai, kiek jų pabaiga domino — Angelė nė vieno buvusių meilužių neapgailavo, tik, pabaigus kožną pasaką, rimtai pridėjo: „Nėra ko gailėtis... Savąjį dar rasiu... Juk aš dar visai jauna mergaitė, ar ne, ponas Tame?..."

Tamas į tas paklausas tik galva linkčiojo.

* * *

Audra, dalinai, baigėsi. Tik mažas lietukas truputį purkšleno, tolumoje griaustinio atgarsiai girdėjosi ir žaibas kur tai vakarų regraty dar dažnokai ilgais-plačiais kaspynais švaistėsi...

Išrodant, kad dar ilgokai gali lynoti, Tamas rengėsi ir per lietų namo eiti, Jis apsidairė biure, susirado keno tai paliktą skėtį, pasakė savo naujai draugei „iki pasimatymo" ir jau buvo beeinąs link durų. Bet čia jį mergaitė sulaikė.

— Ponas Tame — priglauskit ir mane po skėčiu!... Nors iki autobuso stoties palydėkite... — pasiprašė Angelė.

Tamas truputėlį pagalvojo. Sutiko.

Už valandėlės jiedu jau buvo gatvėje.

Einant, jis laikė virš abiejų galvų skėtį, o Angelė laikėsi jam už rankos.

Tamas nejaukiai jautėsi. „Pamatytų koks pažįstamas — dar pasijuoktų... Galėtų sakyti: Matai ko senis užsigeidė!... Pati kaip rožė žyti, duktė už vyro jau išteka, o jis su paunomis valkiojasi!..." — galvojo jis.

Ta mintis Tamą vargino kol jiedu pasiekė autobuso stotį. Tik čia jis kiek lengviau atsiduso. Angelė gi, paačiavus už palydėjimą, pridurė:

— Rytoj pasimatysime!...

Ir kas čia tokio? Suaugęs ir rimtas vyras su jauna mergaite pasikalbėjo ir po vienu skėčiu iki autobuso stoties atėjo... Juk tokių atsitikimų buna nemaža. Nieko del to nenutinka.

Kitaip, tačiau, nutiko su Tamu.

Einant namo, jį kankino mintis apie Angelę. Jis bandė ją nusikratyti. Nesisekė. Galvojo apie savo kasdieninį darbą. Nevyko. Kaip Tamas nesistengė, bet jo mintyse tik ta grakšti mergaitė, mašinistė Angelė, švaistėsi... „Rytoj pasimatysim!..." — jo ausyse skambėjo. „Kokiu tikslu ji tai sakė? Kodel taip atvirai su manim kalbėjo?... Ar tik nebus, vargšelė, į mane įsimylėjusi, ar ką..."' — galvojo Tamas.

Ir prisiminė jis visus jos nupasakotus romansus, visus turėtus gerus laikus, visus „jos rankos prašiusius" meilužius...

Pagaliau, Tamas sugalvojo vieną, turbut nerimčiausią savo gyvenime, žygi... „Na, kad taip ėmus ir pažaidus su ja... Kad ją, kaip reikiant, užkalbinus... Kad pavadinus pietų, į teatrą, į miesto sodną... Juk jei ji gali su kitais, tai kodel negalėtų su manim?... Ką ji, ištiesų, sakytų, jei aš imčiau ir pakalbinčiau ją?... Na, atsidrąsinsiu ir pabandysiu..."

* * *

Sužrįžęs namo, Tamas buvo ir lyg nesavas.

Apie Angelę jis galvojo visą vakarą ir naktį.

Sekamą rytą jis į darbą atėjo kur kas anksčiau, negu paprastai. Jis tiesiog troško kogreičiausiai pamatyti Angelę. Bet deja... Jos nebuvo iš ryto. Neatėjo ji į darbą ir popiet...

Tamas del to nerimo.

Daugybės ir visokių minčių jo galvoje siautė. Širdis neramiai plakė. Jam vaizdavosi Angelė sužeista, serganti... Didelėse kančiose ji, jo vaizduotėje, merdėjo.. O, neduok die — gal ji jau vedasi, tai del to į darbą neatėjo...

Tik kitą rytą atsiskubinęs į darbą, jis pamatė Angelę prie rašomojo stalo sėdint. Tuomet jam pasidarė gera ir smagu...

Jis, žaibo greitumu, pribėgo prie jos ir veik šaukiančiu balsu pasveikino:

— Sveika, Angele!...

Tuo garsiu Tamo pasveikinimu mergaitė nenustebo, tik, žavingai į jį nusišypsojus, pratarė:

— Nuostabaujat, kodel vakar darbe nebuvau?!... Nesirgau, ne — užtikrino. — Su Juozu Ambru visą laiką praleidau... Gerus laikus turėjau... Cha cha!... — užrietus galvutę kvatojosi ji.

Angelė juokėsi, o Tamą pavydas ėmė... „Kas tas Juozas Ambras, kad ji su juo ištisą dieną praleido?... Ko jis prie jos lenda?!..." galvojo net pykdamas Tamas.

Paskui jis atsargiai prisilenkė prie Angelės ausies ir kaž ką pakuždėjo... Mergaitė pritariančiai, palingavo galvą...

Tamas tik to ir laukė.

Ir nuo to laiko prasidėjo senyvo neišmanėlio su jauna mašiniste flirtas. Įsimylėjo jis į Angelę, įsiraizgė į meilės voratinklius ir, kaip pagauta muselė kankinosi.

Biure dirbdamas, Tamas negalėjo nuo jos akių atitraukti. Kur ji ėjo ir ką darė — jis matė. Jos balsą Tamas geriau pažino, negu savo žmonos ar tikros dukters. Jos mašinėlės raktų barškėjimą jis išskyrė iš daugelio kitų mašinėlių. Kad ir lėtutyčiai ji kur ėjo — jis jos žingsnius girdėjo ir nuo kitų mergaičių žingsnių išskyrė...

Naktimis Tamas apie ją sapnavo. Sapnuose ji jam ne šio pasaulio tvariniu reiškėsi. Jis ją matydavo lyg kokiu angelu, kokia tai nekalta dvasia...

Vakarais, prie pirmosios progos, jis ją vedėsi į kiną, pavakarieniauti, pasivaikščioti... Ir visur, kur tik jis su ja buvo — apie jos gražumą, jos sielos skaistumą pasakojo. Miesto sodne, tame gamtos gražiame pavėsy, apie savo nemirtiną meilę link jos deklamavo...

Buvęs rimtas, doras ir išdidus Tamas visai kitokiu pasidarė. Jis, suėjęs Angelę, tik kalbėjo, tauškėjo — rodos tikras lakštingalas savo meilužei iškilmingas meilės arijas giedojo... Apie gėdą, žmonių kalbas, jei jos kiltų, jis negalvojo ir jų nepaisė...

Jis Angelei skundėsi, kad savo žmonos nemyli, kaip jam sunku su ja gyventi, kokia ji nepakenčiama ir kokio jis su Angele vedybinio gyvenimo norėtų...

Angelė buvo atvira. Ji Tamui sakė:

— Bandyk su savo žmona sugyventi...

— Netaip lengva... Dabar mano mintyse, mano visas gyvenimas tik tau pašvęstas...Aš tik del tavęs pasirįžęs gyventi, kentėti ir numirti... Aš tik su tavim galiu buti laimingas... — aimanavo Tamas.

— Na, tai bandyk apie mane užmiršti... Su manim daugiau nedraugauk, — patardavo mergaitė.

Tuomet Tamas graudžiu balsu pradėdavo šaukti:

— Ar gali saulė užmiršti kiekvieną rytą užtekėti?!... Ar gali upeliai užmiršti į juras bėgti?!... Ar gali žvaigždės užmiršti giedrią naktį šviesti?!... Ar gali svajingas, gražus pavasaris užmiršti ateiti?!... Ar gali užmiršti gėlės žydėti?!... Kaip tad aš galėčiau tave užmiršti?!...

Ir po to jis pradėdavo Angelei pasakoti apie tą popietį, kai lietus lijo, kada griautinis griovė ir kuomet jiedu pirmą syk gerai susipažino...

Angelė tuomet kaip stiklinėmis akimis į Tamą žiurėjo ir jam ant kelių apsikniubusi verkė...

Ko ji verkė — Tamas niekad nesužinojo...

* * *

Pradžioje romanso užtekdavo jam Angelę tik retkarčiais pamatyti ir su ja pasikalbėti. Bet trumpam laikui praslinkus, jo senoka širdis įkaito ir jame užsižiebė tai, ko jis dar niekad nebuvo pergyvenęs...

Praslinkus pusmečiui, Tamui neužteko retkartinių pasimatymų. Jis norėjo su ja kas valandėlė buti ir jai apie savo prakilnią meilę pasakoti. Ir kiek Angelė leido — tiek jis tai darė. O jei kada negalėjo su ja susieiti — laišku savo širdies jausmus išliejo. Vienas tų laiškų ir man pakliuvo. Buvo tai gilios meilės išpažintis. Angelė — Tamo saulutė. Kiekvienas vėjalio padvelkimas jam jos madoniu balsu linksmai kalbėjo. Kožnas saulės spindulėlis jam jos nekaltybę ir skaistybę priminė. Matė jis Angelę jurų bangose pluduriojant, tarpe palšų debesėlių padangį švaistantis. Girdėjo ją medžių lapeliuose šlamant. Vaidenosi ji jam gėlyne gražiausia rože pražydusia. Kur jis tik ėjo ir ką veikė — visur Angelės skaistus veidas jam prieš akis stovėjo...

Poetu jis niekad nebuvo ir nemanė buti, bet Angelei pašvęstas eilutes parašė ir pasiuntė. Jos baigėsi sekamai:

Mano angelėli,
Mano brangioji!
Kožną naktelę
Tave sapnuoju!...

Galop Tamas link Angelės pasidarė net nepakenčiamai pavydus. Ji, kaip ir seniau, mėgo apie savo butus, esamus ar tik išsisvajotus meilužius pasakoti. Tamą tai labiausiai kankino. Užteko bent kurio vyriškio vardą iš jos lupų išgirsti, užteko ją be su kuo kalbant pamatyti, kad jį tiesiog isteriku padarius. Tuomet jis jai viską prikaišiojo, butus ir nebutus dalykus išmetinėjo...

Angelė teisinosi:

— Juk tu vedęs, o aš ne... Nejau tad aš privalau vien su tavim?... Tu perdaug iš manęs nori...

Tuomet jis kiek susigėsdavo ir prižadėdavo jai daugiau jokių priekaištų nedaryti. Bet jo tie prižadai buvo trumpi — kol vėl ko nors prieš ją nenužiurėdavo. Po to, jis vėl budavo tas pats įkyrus, isteriškai pavydus Tamas...

Užsukęs galvą apie Angelę, namie Tamas pasidarė piktas, šaltas, šiurkštus, nesukalbamas. Namo, dažniausia, jis sugrįždavo vėlai. Delto tarpe jo ir jo žmonos kildavo barniai. Jis žmonai visaip teisinosi: tai viršlaikį reikėjo dirbti, tai draugai iš biuro į kokį parengimą išsivedė... Viskas-viskas del to kentėjo...

Tamo pati jautė, kad tarpe jiedviejų trečia ypata maišosi, nes nebuvo to vakaro, ryto ar dienos, kad jų namuose be verksmų, ašarų ir p ktų barnių but buvę galima apsieiti.

O kai jo žmona pradėdavo verkti— jis, kaip koks idiotas pludosi, keikėsi, daužėsi...

Vieną vakarą, gerai išsibarus, Tamas savo žmoną sunkia letena užgavo... Tai atlikęs, veik verkdamas sušuko:

— O, Angele! kad tu žinotum, kiek aš del tavęs kenčiu!...

Pajutus vyro smugius ir išgirdus Angelės vardą, žmona įpuolė isterijon: verkė, šaukė, rėkė. Keikė ji savo likimą, Tamą ir tą nepažįstamą Angelę..

Atsipeikėjus gi pasakė:

— Tamai! Jei tos Angelės taip trokšti — gali pas ją eiti!... Bet pirm to man pasakyk, ar tu ją tikrai myli?...

— Taip! — nedvejodamas atsakė Tamas.

— Tad eik pas ją!... Buk su ja laimingas!... Bet jei tau su ja nepatiktų žinok, kur aš gyvenu...

Jei tai but nenutikę seniau, Tamas butų nuraudęs ir savo nerimto žygio susigėdinęs. Bet dabar jis nieko nepaisė. Išgirdus žmonos tuos žodžius, jam pasidarė smagu... Jis nudžiugo...

Už valandėlės Tamas apsirengė ir išėjo.

* * *

Apleido jis namus, kuriuose be meilės, bet laimingai apie dvidešimtį vasarų ir žiemų išgyveno... Kai jis ėjo pro duris — vos pradėjusi lapoti liepa ošė. Kai ėjo pro langą — jo mėgiama kanarka graudžiai čirpsėjo ir žmona gailestingai verkė...

Bet jis nekreipė į tai domės.

Jis, visa palikęs, pas savo Angelę į numatytą ltimę nuskubėjo...

Pasiekęs pirmutinę telefono budelę, Tamas pasišaukė Angelę ir ilgai su ja kalbėjo. Daug jis jai pasakojo. Išgirdus kas nutiko, Angelė negalėjo suprasti, kam jis taip padarė: kam savo namus ir pačią paliko... Tik gerai išsiaiškinus, ji suprato. Tuomet ji pasakė:

— Gerai... Lauk mane miesto darže žinomoje susitikimo vietoje — ateisiu, pasikalbėsime...

Kaip vėjo nešamas, Tamas į paskirtą vietą nusiskubino, atsisėdęs ant suolelio Angelės laukė ir apie busimą su ja laimingą gyvenimą galvojo... P rmiausia — atsiskyrimas su pačia, paskui — vedybos su Angele, o dar paskui — smagus, idealingas gyvenimas!...

Angelė ant jo linksma, bet šalta. Su ja taipgi buvo ir apie jos amžiaus jaunikaitis — gražus, skaistaveidis vaikinas. Tai, ar bene bus tik pats, apie kurį Angelė dažniausia kalbėdavo, del kurio Tamo širdy tiek pagiežos Angelė sukėlė...

Prisiartinus prie Tamo, Angelė nusišypsojo ir pratarė:

— Malonėkite susipažinti, — sakė ji, rodydama į vyriškius. — Tai mano senas draugas Tamas Brazas, o tai mano busimas vyras Juozas Ambras...

Tamas šaltai jaunuolio ranką paspaudė, susijaudino ir vos-vos nesuklupo...

Jaunuolis gi ištarė:

— Malonu tamstą pažinti!... Panelė Angelė man apie tamstą viską išpasakojo... Nežinau nė kaip reiks tamstai už mano meilužės, laike mano nebuvimo mieste, globojimą atsiteisti... Ačiu!... Beje, abu kviečiame tamstą į mudviejų vestuves... Šliubas bus šį sekmadienį...

Angelė linksmai nusišypsojo ir galvos linktedėjimu jaunuolio pasakytiems žodžiams pritarė...

Tai regėdamas ir girdėdamas, Tamas rodos nutirpo. Norėjo jis ką tai sakyti, bet žodžių truko...

Ambras ir Angelė paspaudė Tamui dešinę ir, susikabinusiu per juosmenį, sodno gilumon nuėjo...

O ten gražu. Mėnesiena. Jaunutis pavasaris eina ir savo pilniausiame gražume reiškiasi. Sprokstančių medžių lapai šlama, gėlės žydi, alyvų žiedai kvepia, balzgana mėnulio šviesa ir tų medžių viršunes ir tas žydinčias gėles ir Juozo su Angele besitolijančius siluetus nušviečia...

Tamas pasižiurėjo į besitolinančius jaunuolius. Jam prisiminė jaunos dienos, kurios, kaip ir tie besitoliną jaunuoliai, tik siliuetuose matėsi... Jis rimtai pagalvojo. Jam pasidarė gaila ir gėda... Jis suklupo prie klevo, apglėbė jo storą kamieną ir, pats nežinodamas ko, gailiai verkė...

* * *

Pusėtinai laiko praslinko.

Daug ko bendrame gyvenime pasireiškė. Daug senų žmonių išmirė. Jaunieji į vyrus ir moteris išaugo. Pavasariai vienas paskui kitą ėjo ir nuėjo. Pražydusių gėlių žiedų vėjo nešiojami lapeliai ore skraidė, vėliau į purvą ar ant žemės nupuolė, išdžiuvo ir išnyko.. To miesto gatves daugelį sykių sriuvenanti upeliai plovė. Griaustinis tarpe murų dundino. Žaibai virš miesto raitėsi.

Buhalterio Tamo Brazo gyvenimas ir jo aplinkybės ir gi šiuo-tuo pasikeitė. Po to nuotikio jis už kelių dienų pas savo žmoną sugrįžo, jos atsiprašė ir, ištikimai, dar keliatą metų gyveno... Bet ta jo geroji moteris jau numirus... Tamo duktė ištekėjusi... Angelė, gražiai su savo vyru sugyvendama, į kitą miestą gyventi išvykusi... Tamas jau keletu metų senesnis, pražilęs, daug menkesnis, jautresnis, nors tame pačiame biure buhalterio darbą dirba...

Apie Angelę, bendrai rodos, jis nė prisim nti nenori.

Bet kaip tik didelė audra užeina — Tamas stovi prie lango, žiuri į padangį besišvaistančius žaibus, klausosi griaustinio dudenimui, tėmija gatvėje bėgančius upelius, rodos atgimtas ir minty, su ta grakščia, rudaplauke mašiniste Angede vėl viską-viską pergyvena...

Dirbtuvėje

Sukas ratai, staugia, bilda,
Vingiais neriasi diržai...
Kalki plieną, tegul pildo
Ponams kišenius tirštai...
Mašina čia prie mašinos,
Ir jos žino tiktai vienos,
Prakaito kiek čia išlieta!...
Kiek gyvybių čia nudėta!...
Raibsta akys, silpsta rankos,
Kupra sukas ant pečių,
Jėgos nyksta, josios menkos...
Dirbti, broli, be minčių...
Ir ryt dieną, tau visviena
Reikia dirbti, prakaituot,
Ir skubėti, kalti plieną,
Ponams baltą duoną duot...
Bet ar visad' taip jau bus?
Darbo žmogus varguos žus?...
Ne... jis turi susiprasti
Ir pasauly laimę rasti...

J. Krukonis.

LIETUVIAI AMERIKOJE

BRIDGEPORT, CONN.

Gerai pavyko Jaunuolių Choro pasilinksminimo vakaras.

Birželio 23 d. Lietuvių Jaunų Vytų draugijos svetainėje buvo pirmas parengimas suorganizuoto Lietuvių Jaunuolių Choro. Nors vasaros laiku tokiam parengimui laikas ir nepatogus, bet publikos gana skaitlingai atsilankė. Jaunimui pasilinksminti buvo trumpi šokiai.

Buvo ir trumpas programėlis. Choro pirmininkas p. S. Tamošiunas paaiškino delko suarganizuotas choras ir prašė visų jį paremti. Taipgi kalbėjo choro vedėjas p. Bružauskas, iš New Britain, Conn. Jis pareiškė, kad jam labai linksma matyti tokį skaitlingą jaunimo burį, kuris taip atydžiai dainavimo mokosi. Jis pagyrė jaunuoliu, kad per trijų vakarų pamokas, jie jau pramoko gana gerai sudainuoti net tris dainas.

Estradoj pasirodė Jaunuolių choras, susidedantis iš apie 40 asmenų, kuris sudainavo tris dainas. Kaikurioms motinoms net ašaros akyse sužibėjo, kada jos išgirdo savo dukreles taip gražiai lietuviškai dainuojant. Gi publika, pirmu kartu pasirodžiusį Jaunuolių chorą, gausiais aplodismentais pasveikino.

Priklauso garbė tėvams, kurie savo jaunuolius leidžia prie šio choro, taipgi garbė ir choro vadui p. Bružauskui, už gražų jaunuolių mokinimą.

Vakaro rengimo komisija susidarė iš jaunuolių: H. Žukauskaitė, A. Bakanaitė, L. Navartoniutė, N. Geciutė, M. Bakanas ir J. Petraitis. Komisijos nariai labai energingai darbavosi, kad kuodaugiausiai jaunimo sutraukus. Buvo kviesti ir iš tolimesnių kolonijų svečiai, bet mažai kas atvažiavo. Vietos lietuviai privalo rimtai atsižvelgti į šį jaunuolių chorą ir galimiausiais budais jį remti, lankantis į jų parengimus. Ar galima matyti puikesnį pavyzdį kaip musų gražųjį jaunimą vienoje bendroje grupėje, kuris netik pavyzdingai laiką praleidžia, bet sykiu lavinasi ir savo tėvų kalbos. Tik tokiose dailėje veikti jaunuolių grupėse galės pasilaikyti lietuvių kalba ir pats jaunimas išaugti pavyzdingais lietuviais.

Lietuvių Jaunų Vyrų draugijai irgi priklauso didelis kreditas, kad jie šiam jaunuolių parengimui dovanai suteikė savo svetainę.

Nors vasaros laiku dainavimas praktikuoti ir ne labai jauku, bet jaunuoliai pasiryžę pertraukos nedaryti ir praktikus laikyti kas penktadienis vakarais, 8 val. Patartina tėvams ir jaunuoliams ateiti ir susipažinti su pamokų eiga.

Dailės Mylėtojas.

PHILADELPHIA, PA.

Tilpusioj žinioj iš musų miesto, iš buvusios Lietuvių aviacijos dienos ir pikniko Vytauto parke, birželio 10 d., surengto VVSS. komiteto antram skridimui per Atlantiką remti, įsibriovė pinigų sąskaitoje stambi klaida. Ten pasakyta buvo, kad kad abiejų parengimų įplaukos buvo $1652.40; išmokėjus parengimų išlaidas paliko $731.31. Tikrumoj gi įplaukų per abi vietas buvo $1624.45. Išmokėta viso $795.59, gryno pelno liko $828.86. Iš tos sumos ALTASS. pasiųsta $800.00 ir pas ižd. A. Tvaranavičių bėgantiems reikalams liko $28.86.

Taigi šiuo atsiprašau visų tų, darbuotojų ir žmonių, kurie prisidėjo lietuvių aviacijos dieną ir pikniką padaryti sekmingais.

Z. Jankauskas, VVSS. rašt.

PORT CHESTER, N. Y.

Aukos Antram Skridimui.

SLA. 367 kuopa ir Šv. Juozapo draugystė turėjo surengę balių Antro skridimo naudai. Balius pavyko gerai, nes pelno liko $65.90. Paaukojo šie draugai: Viktoras Kanapeckas ir Agnieška Kanapeckienė po $2, Viso $69.90.

Pinigai pasiųsta antro skridimo komitetui į Chicago, Ill.

Pirmiau buvo rinkta aukos. Aukas parinko Adomas Jankunas ir Antanas Urbonas.

Aukojusių vardai: A. Gembutis $5.00; St. Petraitis, Jon. Gotautas, A. Gotautas A. Kačanauskas po $2.00; A. Jankunas, V. Ridikauskas,O. Kraučiunienė, J. Budris, J. Levanavičia, Ad. Skrederis, Fr. Petrikas. F. Dzikienė, O. Černauskaitė. H. Jaškus, A. Ivanauskienė, M. Dzikienė, O. Rutkunienė. J. Kesielius, D. Širvidas, A. Morkienė M. Wasson po $1.00; Z, Rutkauskaitė, A. Pocius, K. Laurinaitienė J. Braidienė. A. Mieliunas, S. Grigaliunas, M. Duobienė, M. Širvidienė, M. Čykas, P. Yenkunas, U. Anudienė, V. Daugiala, K. Kondroskis po 50c.; Bl. Petraitis 40c.; St. Alakoza, S. Šapas, B. Beržinskienė, J. Kazakevičius , A. Urbonas, S. Petraitis po 25c. Viso $41.40. Pridėjus nuo baliaus likusius $69.90. Viso $111.30.

Visos viršuj minėtos aukos pasiųsta ALTASS centro komitetui, Chicago, Ill.

Visiems aukotojams tariu širdingą ačiu. **A. Urbonas.**

PHILADELPHIA, PA.

Po įtempto ilgo darbo ir gero prisirengimo lietuvių aviacijos ir pikniko surengimui "Vytauto Parke" birželio 10, 1934, antram lietuvių skridimui per Atlantiką, netik VVSS. komiteto nariai ir kiti darbuotojai, bet ir patys dalyvautojai parengimuose likos daugiau, negu užganėdinti. Vargiai kas galėjo tikėti, kad VVSS. komiteto parengimai bus tokie pasekmingi, pasireiškus tokiai opozicijai, kuri buvo išėjus viešai ir visomis jėgomis bandė suardyti žmonių upą. Tačiau rezultatai parodė visai priešingai.

Opozicija netik nepakenkė VVS skyriaus komiteto parengimams, priešingai — sukėlė tokio jausmo vietos lietuviuose, jog atsirado tokių gerų žmonių, kurie tiesiog reikalauja VVS. skyriaus komitetą surengti dar vieną pikniką, parėmimui antro lietuvių skridimo. Šis sumanymas dabar pareina nuo vietos lietuvių biznierių, kaip tai aludninkų, duonkepių, mėsos krautuvininkų ir kitų, kurie pasižada piknikui viską suaukoti **dykai.** Štai ką jie sako: "Ne visi mes galėjome prisidėti pereitais metais a. a. Dariaus-Girėno finansavimui. Viena, kad pirmas skridimas buvo kaip ir neįtikėtinas dalykas, kurį lietuviai galėtų įvykinti. Antra, kad negalėjome suprasti ir įvertinti to prakilnaus ir didžiėo lietuvių darbo, kuris kelia mus pačius į padanges viso svieto akyvaizdoj. Nėra abejonės, kad stoka finansų pirmiem lakunam, padarė amžiną lietuviams metavonę už žuvimą garbingų musų pirmų oro pionierių. Tad šiandie, atsiradus naujam lietuviui drąsuoliui, turi buti aprupinta kelionė saugiau per Atlantiką". Tai musų nekurių vietos lietuvių biznierių pareiškimas. Kaip greit pasisakys kiek ir ko jie aukaus piknikui, jų vardus paskelbsime spaudoj.

Gavus tokį pareiškimą, V. V. S. S. komitetas laikytame savo posėdy birželio 14, 1934, Lietuvių Muzikalėj svetainėj, suvedimui sąskaitų iš atsibuvusių parengimų birželio 10-to, **neko nelaukdamas užnuomavo "Vytauto Parką" liepos 29 d., 1934 m., lietuvių biznierių piknikui parengti naudai antro lietuvių skridimo per Atlantiką.** Norėta pirmiau tą padaryti, bet visi kiti sekmadieniai ir šventos dienos yra užimtos. Nežiurint ar leit. F. Vaitkus su "Lituanica II" tą dieną bus kelionėj ar ne, piknikas jo naudai visvien įvyks. Jei leit. F. Vaitkus iki tos dienos nebus dar išskridęs, tai musų komitetas turės garbės prašyti jo ir ALTASS. centro komiteto, kad leit. F. Vaitkus, jei aplinkybės jam pavelytų, pributi tą dieną pas mus piknikan atsisveikinti. Tat šiuo panešimu VVSS. komitetas prašo vietos lietuvių draugijų, be jokios išimties, minėtą dieną nerengti jokių išvažiavimų, taip kad paskui nerugotumet. Drauge kviečiame išanksto visus piknikan. Smulkesni garsinimai seks vėliau.

Apie patį pakniką ir aviacijos dieną iš birželio 10, butų daug ir labai gražaus ko pasakyti, bet delei stokos vietos spaudoj, nėra galima. Tik tiek galima pasakyti, kad abu parengimai buvo labai pasekmingi. Prie gražiausio ir plačiausio vieškelio, Roosevelt Boulevard, Wm. Penn erodrome, atsibuvo lietuvių aviacijos diena; už 6 angl. mylių nuo erodromo, "Vytauto Parke", atsibuvo milžiniškas piknikas. Leit. F. Vaitkus kiekvieną pasikėlimą erodrome tęsė iki pikniko ir ten viršum galvų, žemai, visu smarkumu prauždavo su "Lituanica II", kad sukeldavo piknikiečiuose didžiausį entuziazmą iki kraštutinių ekstazų. Čia jauni parko medukai ir turėjo "nuken tėti" nuo "Lituanicos II" sukurto vėjo, kiekvieną kartą tu rėjo palinkti praužiant šturmu baltamjam "arui"..

Užbaigus aviacijos dienos darbą, apie 9 val. vakare, leit. F. Vaitkus ir visi erodromo darbuotojai pribuvo į "Vytauto Parką". Nors jau buvo vėlai, bet žmonės laukė pamatyti musų naują lakuną. Jauni ir seni visi sykiu, gradosi pamatyti ir pasveikinti jauną drąsuolį. Žmonės tiesiog jį įkalino ir taip laikė per kelioliką minučių. Po to leit. F. Vaitkus lydimas komiteto narių, nusidavė šokių svetainėn, kur atlaikyta trumpos ceremonijos. J. Barauskui, čia gimusiam jaunuoliui, agitaciją pavarius, su mesta skridimo reikalams $36.00. Trumpas, bet tinkamas kalbas pasakė red. "Vienybės" p. J. Tysliava, J. V. Grinius, ir lietuvių ir anglų kalbomis patsai leit. F. Vaitkus. Čia musų lakunui likos įteikta naujai padarytas šilkinis parašiutas ir aviatoriaus kepurė, kuriuos parupino geri vietos lietuviai. Tuo užsibaigė tos dienos musų parengtos iškilmingos pramogos.

Abi vietos įplaukų davė $1,652.40. Išmokėjus parengimų iškasčius, antro lietuvių skridimo naudai liko $731.31.

Z. Jankauskas.
VVSS. raštin.

NEW HAVEN, CONN.

Aukos Antram Skridimui Lietuvon.

Lietuvaičių Apšvietos draugija $5., O. Kripaitienė, A. Pilvelienė, A. Maizis, P. Cibulis, po $1.; J. Šilkienė, E. Savickienė, A. Kasparavičiutė, S. Cvirka, A. Radzevičius, po 50c.; G. Trečiokas, S. Trečiokienė, J. M. Jakaveckas, A. Žimkus, C. J. Sholunas, G. Vaitkus, Al. Pilvelis, M. Ausukaitis, V. Kripaitis, P. Švercas, J. Chaponis, J. Kazokas, L. Alksninienė, S. Aluška, M. Gutauskienė, J. Alešunas, A. Valukienė, M. Makarevičiutė, J. Makarevičius,, M. Kvaratiejus, S. Vamagas po 25c. Viso aukų surinkta $17.75.

A. Pilvelienė,
M. Kvaratiejus.

Kelionės Įspudžiai

Rašo J. Tumavičienė

(Tąsa)

Jei lenkų valdžia dar įsako, kad nevalia su sunum kalbėtis lietuviškai, turi kalbėti polskai ir tik 15 minutų jai leista pasimatyti. Bet ir paliokų viršininkas, bežiurėdamas į tas liudnas ceremonijas, matyt iš akių, lyg susigėdo ir Lietuvos viršininkas mandagiai jo paprašė ir jiems pavelino nueiti nuo tilto ir pailgino laiką iki 25 minučių pasikalbėjimui.

Čia reikia įsivaizdinti, kaip mes Amerikoje galim vartoti kalbą kokią tik norime, o okupuotoje Lietuvoje nevelina lietuviškos kalbos vartoti. Ar bereikia dar prasčiau?... Tas ponas tai yra mokytojas Laganavičius, kuris sakėsi Amerikoje turįs brolį ir giminių. Jis Lietuvoje mokytojauja ir skundėsi, kaip lenkai spaudžia lietuvius. Jis net pro ašaras prašė, kad ir amerikiečiai prisidėtų kuo kas gali atvaduoti Vilnių.

Į Perlojų.

Po tokio liudno vaizdo Verenoje, traukėme į Perlojų. Saulutė jau slinko žemyn. Keliu važiuojant teko matyti Daugų ežerą. Tai buvo begalo puikus vaizdas. Tai didžiausias ir giliausias ežeras ir jame esama ir puikios žuvies.

Atvažiavome į Perlojų. Čia yra gretimai dvi bažnyčios — viena sena, mažytėlė, medinė, o šalia jos didelė muro, nauja. Pirmoji esanti Vytauto laikais statyta, taigi buvo įdomu matyti tą Vytauto liekaną. Bet kaip įėjome į vidų, tai net išsigandau: visokių šiukšlių, skarmalų, kruvos, senos šventųjų stovylos sumestos betvarkėje. Jei butų Okupuotoje pusėje, tai sakyčiau, kad lenkai taip išniekino tą bažnytėlę, bet dabar Lietuvos pusėje. Na, pasirodė ir vietinis labai gražus kunigas ir mus įvedė į naują bažnyčią. Labai puiki iš vidaus. Klausiu: „Kodel taip apleista ta senutė, medinė bažnytėlė? Jei ji yra Vytauto laikų palikimas, tai ją reikia gerbti". Kun. sako: „Ją rengiamės griauti, nes tai kenkia naujai bažnyčiai. Ir parodęs sako: „šita siena nuo tos senosios visuomet šlapia". Jis manąs, kad ta senoji gadinanti tą naująją. Mes irgi pastebėjome, kad ta naujoji murinė bažnyčia visur trupa. Sakau: „Kaipgi yra miestuose, kur stovi murai arti vienas kito ir nekenkia? Kaipgi čia galėtų kenkti?" Visi pastebėjo, kad ta bažnyčia gali greitai griuti, nors dar visai nesenai statyta.

Užėjome į aikštę, kur prieš bažnyčią pastatytas nepriklausomybės Vytauto paminklas. Sako: „Taipgi amerikiečių aukomis". Nekurie iš keleivių piktinosi, kad esąs nemeniškas, esąs panašus lyg į kokią bobą. Ypatingai ponia Paželienė, kaipo filozofijos daktarė, piktinosi tuo V. Paminklu. Sako: „Dar prie lenkų rubežiaus, tai tokis paminklas daro lietuviams gėdą". O pastatyti kainavęs 18,000 litų. Visgi aštuoniolika tukstančių litų reikėjo iš žmonių surinkti, o bažnyčios ir nepriklausomybės paminklo sienos jau bįra. Ir patsai kunigas nusiskundžia, kad jie nepataikė gero mekaniko, buvęs koks peckelis ir taip viską sugadinęs.

Man pasakojo Dr. Staugaitis, buvęs seimo pirmininkas, kad Perlojuj tai smarkiausi dziukai visoj Dzukijoj. Po karo kai tik M. Šleževičius paleido lapelius „Organizuokitės Lietuviai", bet nebuvę pasakyta nei kaip nei kur, tai Perlojaus dzukai tuojaus susiorganizavę ir apsiskelbę „respublika", ir kai Lietuvos valdžia susiorganizavusi, tai prie Perlojos „respublikos" buvę sunku prieiti: kas jiems nepasisuko, tai jie tą vijo laukan iš Perlojos atsakydami, kad mes turime savo respubliką ir mums kitų nereikia. Valdžia turėjo net šimtą kiviršų, kol galėjo rimtai susikalbėti su Perlojos „respublika".

Į Birštoną Paskutinį Kartą.

Atsisveikinę su Perloju, traukėme vėl į savo buveinę, Birštoną. Šį vakarą sugrįžau jau paskutinį kartą, nes rytoj jau reikės visai išvykti iš Birštono, nes jau reikia grįžšti į Ameriką ir dar tėvyškėj užtruksiu porai dienų.

Pradėjo temti ir vėl negavome matyti Butrimonių dienos laike. Bedainuodami atsidurėme Birštone. Visi buvome linksmi po tokios kelionės, kad viskas išėjo laimingai po tokius smėlynus, net nei autobusas nesustojo. Kiekvienas užsimokėjom po 5 litus šoferiui už pavežiojimą ir išsiskirstėme.

Rugp. 31 d. turėjau visai išvykti iš Birštono. Susitvarkius viską ponai V. ir F. Kairiai surengė man išleistuvių puotą. Susirinko visas Birštono direktoriatas ir daug svečių. Visi kėlė taurę už mano laimingą kelionę. Visi geriausiame upe, puikiausioje nuotaikoje. Taip mes palikome artimi per tas kelias savaites ir aš negalėjau ašarų sulaikyti. Man buvo ir liudna ir linksma, kad turim neprigulmingą Lietuvą. Manęs net nemasina ir Amerika, taip čia mane paveikė motutė Lietuva ir Birštono kurortas, atremontuodamas mano sveikatą. Jei ne Birštono kurortas, tai jau senai butų buvę po manim.

Sudie jums visi mano geri draugai! Ar dar teks jus kada nors išvysti...

Ypatingai dėkoju poniai Kairienei už viską ir už taip puikų atsisveikinimo vakarėlį.

Keli Bruožai Apie Birštono Kurortą.

Birštonas Liet. Raudonojo Kryžiaus tvarkomas. Birštonas gražiausias Lietuvos kampelis 40 klm. atstume nuo Kauno, 7 klm. nuo Prienų ir 20 klm. nuo Alytaus. Greta kurorto yra nedidelis bažnytkaimis su gražia gotiška bažnyčia.

Kurortą sudaro 6 gausųs gydančių vandenų šaltiniai ir parkas su gėlynais ir įvairių medžių alėjomis. Taipgi saulės ir elektros vonios. Naujai tvarkant, kurortas kasmet įgyja daugiau dailumo ir duoda svečiams naujų patogumų.

Prie parko yra 50 metrų augščio kalnas, ant kurio viršunės įrengtas vandens baseinas, teikiantis kurortui minerališką ir prėską vandenį. Tas kalnas pramintas Vytauto piliakalniu, nes kadaise čia Lietuvos kunigaikštis atvažiuodavęs pasilsėti ir pamedžioti. Kalnas ir parkas apsaugoja kurortą nuo vėjų. Apačioj, pro pat kurortą, plaukia Nemunas gilia vaga tarp kalnų. Kitoj Nemuno pusėj yra sausas, platus pušynas, kas sudaro puikų vaizdą.

Birštonas garsus savo žavėtinomis apylinkėmis:

1. 4 klm. į šiaurę Verknės upelis su „Pilale", senovės lietuvių tvirtove ir saugia vieta. Toliau Nemunu žemyn Darsuniškis, o priešpryšiais per Nemuną — Pakuonis, derlingiausias kraštas, kaip ir Prienų apylinkės.

2. 1½ klm. į pietus guli Nemuno plaunamas ir griaunamas Kernuvių piliakalnis, nuo kurio gražiausias ir toliausias reginys Prienų pusėn. Čia prasideda ma žoji Nemuno kilpa ir iš čia dažnai laivu keliaujama pavandeniui pro Popiernią ir Prienus į Birštoną. Sykį mes buvome nuplaukę į Prienus pas daktarą Brunzą į jo vilą. Tai ramiausias laivu plaukimas Nemunu.

3. 12 klm. į rytus plentu pasiekiamas Jeznas su senovės bažnyčia, o dar toliau Stakliškės — senovės minerališkų vandenų ir maudyklių vieta. Dabar šitie šaltiniai užslinkę ir užakę ir nebeveikia.

4. 15 klm. į pietus plentu ant Nemuno kranto stovi miestelis Punia su sena bažnyčia ir piliakalniu, poetų apdainuotu „Margierio Kalnu". Iš čia matomi toliausi reginiai į antrąją didžiąją Nemuno kilpą.

(Užb iga bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

GYVENTI AR NE?

I.

Kuomet skaitome laikraštyje žinias, gan dažnai tenka pastebėti, kad ten ir ten, tokiame mieste nusižudė jaunas vyras ar mergina, arba moteris. Jei tai buna svetimas, ne musų kraujo, vadinasi ne lietuvis, ne musų tautos žmogus, dar šiaip taip žinia nepasiekia musų jausmų taip giliai. Bet jei musų žmogus, žinomas, pažįstamas, o ypatingai artimas draugas, tai tokia žinia pasiekusi musų jausmus, sukrečia visą kuną: kokis tai pirmiau musų jausmus nepalietęs jausmas pereina per kuną, pasiekia širdį, kartu gailestis ir neapykanta susilieja į kruvą ir palieka vaidentuvėje vaizdas — per ilgą laiką negalima pamiršti to įvykio, kad žmogus, tik ką gyveno, sveikas buvo, rašė, kalbėjo, kitiems sveikus patarimus davinėjo, bet štai gazo dujomis, šautuvo kulka, nuodais, ar virve, sau ant kaklo užnėręs, ar per langą iš dešimto laipto iššokęs, ar nuo tilto nušokęs, savo gyvybę baigė.

Oi! Kokis baisus žygis padarytas. Juk žmonių gyvena milionai dideliausiame skurde — per ištisą gyvenimą vargsta: jie negali gyventi iš savo pelno, negali gauti darbo, dasileidžia prie blogumų, eina elgėtauti, ar virsta vagišiais, patenka į nedorą gyvenimą, kad papuola į viešus namus į negarbę, palinkę į blogus darbus gyvendami nenormaliu gyvenimu patenka į ligonines, kenčia fizišką ir dvasinį skausmą, vienok stengiasi gyventi taip ilgai, kol pati gamta jiems nepakerta gyvybės siulo.

Šitie žmonės gyvena su rytojum, su tąja vilčia, kad rytojus jiems atneš permainas, kad jis pasikels iš visų vargų, pasiliuosuos iš visų jį palietusių nelaimių ir jis dar bus pavyzdžiu kitiems. Jei ne pavyzdžiu, tai bent sulaukti šviesesnės saulės užtekant, kad galėjus lengviau atsikvėpti, įtraukti šviežio oro pilną krutinę,

Kaip mes atsinešame prie žmonių? Vieni iš mųs gailimės nelaimingųjų ir kiek, parankumas ir išgalės leidžia, teikiame medžiaginę ir moralę pagelbą. Jei ne ypatiškai, tai rupinamės įkurimu tam tikros prieglaudos namų; o jei neprisidedam prie įkurimo, tai duodam skatiką — kitą prie jų palaikymo. Norim, kad žmonės nors be ateities, be ištekliaus, bet kad gyventų, o ne žudytųs. Nors žinome, kad nusižudęs iš mųs daugiau nieko nereikalauja, vienok jaučiam turį įgimtą jausmą ir norą, kad žmogus gyventų, o ne mirtų.

Kiekvienas doro pobudžio žmogus gražiai atsiliepia apie gyvuosius, kad ir vargingiausiai gyvenančius. Apie sava mirčia mirusius atsiliepia žmonės įvairiai. Sakau, savo mirčia mirusius, vadinasi kurie patys save nusižudo, tie savo mirčia miršta.

Žmonės, išgirdę, kad toks ar toks pažįstamas ar draugas mirė savo mirčia, vieni padarome pastabą, kad buvęs beprotis, artimieji pasakoja, kad jis jau nuo tulo laiko buvo pastebimas nė šiaip, nė taip besielgiant: tai gatve eidamas sau vienas kalbėdavęs, juokdavęsis, o jei jam pasitaikydavę kur atsirasti kokiam linksmame burelyje, tai budavę, sėdėdavęs kur nuošaliai ir nors į jį kas kalbėdavę, jis rodos nieko negirdėdavęs. Apie kitus savo mirčia mirusius išgirsi kitokių pasakų ir pastabų, kad tai staiga neteko viso savo turto, ar buvo įsimylėjęs, tapo suvadžiotas, ar priežastis ilgos nepagydomos ligos. O vienok mes, tie kurie įvairiai atsiliepiam apie savo mirčia mirusius, jei butumėm paklausę patys savo sąžinės balso, tai seno amžiaus žmonių butų retenybė.

Apie patžudžius mes atsiliepiam vieni su panieka, sakydami, kad jis buvęs nepilnaprotis, kiti sakom buvo bailys, neturėjo drąsos gyventi, o kiti sakom, kad jis turėjo begalo didelę drąsą, kad galėjo sau gyvybę atimti.

Laimė mųs, kad gyvename yra tokis daiktas, kuris vadinasi MEILĖ. Nors del meilės yra didelis nuošimtis visų patžudysčių, bet jei nebutų meilės, galima drąsiai tvirtinti, kad patžudysčių butų daug daugiau. Meilė yra taip stipri, kad net mirtį pergali: žmogus myli savo gyvastį daugiau, negu viską, kas tik pasauly randasi. Ir tik delto patžudysčių nuošimtis labai mažas. Tai bent žmonių tame laimė. Sakau laimė delto, kad kiekvienas pažiurėjęs į praeitį ir atsiminęs, kad buvo tokių gyvenime momentų, kada norėjo numirti, opergyveno ir nemirė. Aš atsimenu Dr. J. Stein prieš 23 metus, kuomet buvau apskričio prieglaudoje pasakojant, kad jis daug kartų buvęs pašauktas prie ligonių, kurie pasikėsinę ant savo gyvybės, o išlikę dargyvais, maldavo jiems gelbėti, kad pasiliktų gyvais. Kartais budavo galima, o kartais ne, bet noras gyventi pas kiekvieną pasireiškė.

Kai kas pasakys, kad apie patžudystę kalbėti neverta, nes gyvenimas pats savaimi įdomesnis, negu mirtis. Ši tėma man rodos, turėtų daugeliui buti įdomi, nes labai dažnai diskusuojama apie gyvenimą ne tik ant šios žemės, bet ir po mirčiai. Kaip jį reikia suprasti, ar mes gyvename dabar čionai, ar rengiamės gyventi tenai, po mirčiai, iš kur niekas negrįžo ir nepasakė, ar numiręs žmogus gyvena, ar ne.

Šis musų gyvenimas kuriuo vieniems tenka gyventi ilgiau, o kitiems trumpiau, nėra kokia tai teorija, bet priedermė, ir kaip mes gyvename — laimingi ar nelaiminga — tas iš didelės dalies nuo mųs pačių minties, nuo mųs valios; vadinasi, priklauso nuo mųs pačių pasirinkimo, net ir tas —

Gyvent ar ne.

Jei mylėsi kitus — kiti tave mylės, jei mylėsi gyvenimą — gyvenimas tave mylės, nebereikalingai juk mes radome mųs paliktą priežodį: "Ką sėsi, tą ir piausi".

(Daugiau bus)

SLA. 38-to Seimo Aprašymas

(Tąsa nuo 5 pusl.).

pasako prakalbėlę. Pareiškia, kad Susivienijime yra ne naujo kas veikėjas, kad su organizacijos reikalais gerai susipažinęs ir stengsis del Susivienijimo labo kogeriausiais įsitikinimais dirbti.

Skelbiama sekretoriaus urėdo kandidatai. Nubalsavus ir balsus suskaičius, komisija paskelbė davinius: **Dr. M. J. Vinikas gavo 134 balsus, M. A. Raginskas — 18, J. Miliauskas — 35.** Keletas balsų įmesta už ne kandidatą ir keletas tuščių. Delnų plojimai. Sveikinimai. Dr. Vinikas pasako prakalbėlę. Ačiuoja už pasitikėjimą ir prašo kooperacijos tolimesniuose didžiausios lietuvių organizacijos darbuose.

Skelbiama iždininko urėdo kandidatai. Perskaičius davinius, pasirodo sekami: **K. P. Gugis gavo 115 balsų, J. S. Lopatto — 84, A. Mažeika — 3.** Kaip ir pirmieji išrinktieji Pildomosios Tarybos nariai, p. Gugis padėkoja už išrinkimą ir pasižada organizacijos reikalus, ypač finansus, vesti taip, kad sekančiame Seime tikrai galėtume SLA. stoviu pasididžiuoti. Delegatai vyriausią S. L. A. turto globėją apipila aplodismentais.

Sekretorius praneša, kas balsavimu išnominuoti į Iždo Globėjus. Prieš balsavimą, p. Januškevičius iki šio Seimo buvęs Iždo Globėjas, padėkoja balsavusiems nariams už pasitikėjimą ir pareiškia, kad savo kandidaturą ištraukia. Tą patį padaro ir p. J. Šlikas, kuris buvo į iždo globėjų urėdą nominuotas. Iždo Globėjai renkami iš keturių, vietoje šešių. Daviniai sekami: **St. Mockus gavo 112 balsų, E. Mikužiutė — 135, J. M. Bučinskas — 95 ir M. Žolynas — 22.** Iždo Globėjais išrinkti **E. Mikužiutė ir St. Mockus.** Jie taipgi pasako po atatinkamą prakalbėlę.

Į daktaro-kvotėjo urėdą balsų gaunama sekamai **Dr. J. Stanislovaitis gavo 118 balsų, Dr. L. A. Graičiunas — 81, ir Dr. P. B. Bronušas — 3.** Dr. J. Stanislovaitis pasako gražią prakalbėlę ir prašo narių kooperuoti ligoje pašelpų išmokėjime, kad Susivienijimui nereiktų pamešti bereikalingų nuostolių. Pažada organizacijai dirbti sulig savo geriausių išgalių.

Į redaktoraus urėdą Apšvietos Komisijos narys Dr. K. Drangelis perstato organo redaktorių, p. S. E. Vitaitį ir žinomą laikraštininką p. J. Baltrušaitį iš Pittsburgho. Kai kurie delegatai tokiu perstatymu nepatenkinti. Įrodinėja, kad turi buti perstatyti trys kandidatai. Norima perstatyti trečią kandidatą iš pačių delegatų tarpo. Gegužis, tačiau, pareiškia, kad tai butų nesulig konstitucijos. Balsuojama už du kandidatu. Suskaičius balsus, daviniai sekami: **p. S. E. Vitais gavo 118 balsų, p. J. Baltrušaitis — 76.** Keletas balsų paduota tuščių. Tokiu budu p. S. E. Vitaitis išrinkta SLA. organo "Tėvynės" redaktoriu. P-nas Vitaitis taria keletą žodžių į delegatus, prašydamas jų kooperuoti, kad "Tėvynę" padarius kogeriausiu laikraščiu.

Prez. S. Gegužis pašaukia visus išrinktus Pildomosios Tarybos narius prie prezidiumo stalo ir visus prisiekdina. Laike priesaikos susidaro jaudinantis momentas: visi delegatai sustoja, vėliau ilgokai delnais ploja.

Prez. Gegužis pasako atatinkamą prakalbėlę. Pažada naujai išrinktiems savo kooperaciją.

Šioje sesijoje, vienu balsų skaitymo laikotarpiu, įvyko visai netikėtas ir begaliniai jaudinantis momentas. Adv. J. Bordenas pasiprašo balso ir perskaito sekančią rezoliuciją:

"Kadangi gyvenimas leido Lietuvai turėti asmenyje Stasio Geguižo didelės širdies, blaivaus proto ir rimto budo sunų, o Amerikos lietuviams brolį;

"Kadangi Susivienijimui Lietuvių Amerikoje teko turėti tą skaidrios garbės vyrą už Prezidentą nuo 1916 iki 1934 metų;

"Kadangi Jis visus SLA. reikalus atliko sulig geriausių Jo norų ir nuodugniausio supratimo per 18-ką metų;

"Kadangi šiame 38-tame Seime Jis garbingai užleidžia SLA. Prezidento vietą naujai išrinktam asmeniui, pasižadėdamas ir ateityje SLA. gerovei dirbti;

"Todel, 38-to Seimo delegatai įvertindami Jo nuoširdų triusą per daugelį metų, šiuomi reiškia jam giliausią padėką ir linki laimės ir sveikatos ilgiems -ilgiems metams ir paliudijimui tų savo nuoširdžių linkėjimų teikia Jam šią dovanėlę".

Perskaitęs tai p. Bordenas pasakė atatinkamą prakalbėlę, parodydamas tą dovaną, kuria buvo sidabrinis indas ir gražus laikrodėlis su retežėliu ir peiliuku. Taipgi įteikia apdaruose sąrašą tų visų delegatų vardų, kurie dovanų nupirkimui aukojo.

Vos spėjus dovaną įteikti, visi delegatai pradeda ploti ir stoti ant kojų. Sustoję ovacingai ploja ilgoką laiką. Nusiraminus, p .S. Gegužis atsistoja ir, matyt, tiek susigraudinęs, kad vos tegali ištarti žodį pasakydamas: "Visa ką aš šiuo momentu galiu pasakyti, tai ačiu".

Ta pačia proga ponia Vitaitienė pasveikina ponią Gegužienę, pasakydama pritaikintą prakalbėlę ir įteikia jai dovaną—piniginį kapšelį ir gėlių bukietą. Ponia Gegužienė tiek susigraudinus, kad visai negali žodžio ištarti. Už ją pakalba p. P. W. Birštonas, visiems už dovanas padėkodamas.

Po to p. Bordenas perstato savo žmoną, kuri minimas dovanas parinko ir pakviečia pakalbėti naujai išrinktą prezidentą adv. Bagočių, kuris pasako labai pritaikintą kalbukę. Taipgi pakalba adv. Šalna ir p. Grigaitis. Linki p-nui Gegužiui geriausių pasekmių jo gyvenime.

Tai jaukiausia viso Seimo scena. Šiame momente ne vienam net ašara-kita ištryško, nes tokios gražios pagarbos gali susilaukti tik tokie žmonės, kurie širdingai savo užduotis atlieka.

Baigiant sesiją p. Gegužis įteikia naujai išrinktam prezidentui adv. Bagočiui SLA. čarterį ir sekretoriaus ir iždininko kaucijų sutartį.

Sesija 11. Birželio 30 d.

Sesija pradedama su Pastoviųjų Komisijų Komisijos raportu. Komisijos mažuma ir didžiuma patiekia savo rekomendacijas, ką į pastoviąsias komisijas Seimas turi rinkti. Į visas komisijas įėjo mažumos rekomenduoti nariai:

Kontrolės Komisija: St. Gegužis — SLA. 211 kp. narys, S. Cibulskas — SLA. 234 kp. ir J. Bučinskas — SLA. 50 kp.

Skundų ir Apeliacijų Komisija: Adv. K. Kalinauskas — 43 kp., A. Zalatorius — 36 kp. ir S. Bakanas — 90 kp. narys.

Sveikatos Komisija: — Dr. Šimkus, Dr. Vaitkus ir Dr. Bronušas.

Finansų Komisija: J .G. Stungis — 109 kp., J. Marcinkevičius — 212 kp. ir J. P. Varkala.

Įstatų Komisija: Adv. A. Šalna, — 53 kp., V. Šmulkštys — 13 kp. ir kun. M. Valadka — 41 kuopos.

Apšvietos Komisija: Kun. M. B. Kubilius — 155 kp., Dr. A. Montvidas — 226 kp. ir J. Miliauskas — 203 kp.

Labdarybės Komisija: Dr. M. Vinikas — SLA. Centro sekr., F. Edkins — 60 kp. ir V. Černauskas — 275 k.

Jaunuolių Komisija: K. Stanislovaitienė — 11 kp., S. Levickis — 224 kp. ir Sabaliauskaitė — 90 kp.

Rezoliucijų Komisijos pirm., p. P. Grigaitis, perskaito penkias rezoliucijas, kurios liečia įvairius organizacijos ir šiaip bendrus lietuvių reikalus. (Rezoliucijos tilps vėliau, todel šiuo syk jų nededame). Visos rezoliucijos priimtos vienbalsiai, veik be diskusijų.

Tautiškų Centų (didžiumos ir mažumos) Komisija perskaito savo rekomendacijas, kam skirti Tautiškus Centus. Del abiejų rekomendacijų kila nemaža diskusijų. Ypač smarkokai diskusuojama, kad mažai tų centų skiriama saviems, organizacijos reikalams; pavyzdžiui SLA Jaunuolių Švietimo Fondui, Bedarbių Fondas visai užmirštas ir tt. P-nas Mockus pasiulo, kad butų bent kiek paskirta į Bedarbių Fondą. Antru kartu savo rekomendaciją perskaito mažuma ir centai nutariama paskirti sekamai:

ALTASS $500, Jaunuolių Švietimo Fondui $1,000, Našlaičių Fondui $500, Moksleivių Fondui $350, Kulturos D-jai Vilniuje $200, Chicagos Lietuvių Dienai $100, Etinės Kulturos Draugijai $100, Pittsburgh Univers. Kambariui $100, Etinės Dr-jos Kupišky $50, Pieno Lašui $33.50, Žiburėliui, Lietuvoje $33.50, Jaunąjai Birutei, Chicago $10.39, Bedarbių Fondui $500.

Laiškų skaitymo komisijos narė p. O. Karpavičienė perskaito čiagimusių delegatų burelio sveikinimą Seimui su auka $2.31. Jaunuoliai turėję savo susirinkimėlį, kur nusitarė kalbėti lietuviškai, o jei kuris įmaišys anglišką žodį — už kožną tokį žodį sumokės po centą. Bėgy pusvalandžio susidarė $2.31. P-nia Karpavičienė taipgi pranešė, kad aukų į Seimą susiųsta $79.31.

P-as Varkala, Finansų Komisijos sekr., padaro pareiškimą, kad šiuo tarpu SLA. išde yra $50,000, kuriuos norima išskolinti nariams ant pirmų morgičių. Prašo narius tuo reikalu į SLA. kreiptis. Paskolos duodamos be komisų, šeštu nuošimčiu.

P-as Mockus padaro įnešimą, kad padaryti konstitucijos pataisą — mokėti pomirtines ir nuo alkoholio mirusiems nariams. Įnešimas be diskusijų vienbalsiai priimtas.

Dr. J. Stanislovaitis padaro įnešimą, kad ligoje pašelpas mokėti ir beprotnamiuose sergantiems. Įnešimas be diskusijų vienbalsiai priimtas.

Įstatų komisija įduoda suredaguotą konstitucijos pataisą kas liečia finansų komisiją. Skyrių 66-tą, par. pakeičiama sekamai: "Finansų komiisijos privalumu yra daboti, kad įvairių Susivienijimo fondų pinigai butų išskolinti ant nekilnojamo turo ir ant bondsų ir sekuracijų, užgirtų Pennsylvania valstijos apdraudos departamento.

Prez. Gegužis pareiškia, kad Seimas jau netoli pabaigos. Visa ką turime atlikti, tai nutarti, kur kitą Seimą laikysime. Delegatai paduoda du įnešimu: pirmas, kad sekantis Seimas butų laikomas Clevelande ir antras — Scrantone. Truputėlį padiskusavus, sekančio Seimo vieta tariama viešu balsavimu. Už Clevelandą paduodama 90 balsų, už Scrantoną — 45. Tokiu budu sekantis SLA. Seimas, 1936 metais, įvyks Cleveland, Ohio.

Dr. Vitkus ačiuoja delegatams už parinkimą Clevelando Seimui laikyti. Pasižada to Seimo delegatams suteikti visokius patogumus ir kogeriausią patarnavimą.

Seimo Rengimo Komisijos narys (kurio vardo neįsitėmijau), taria žodį delegatams. Komisija dėjo pastangas, kad visuose parengimuose visus patenkinti. Jei to neįstengė atlikti — prašo atleisti. Taria keletą žodžių taipgi Seimo Komisijos sekretorė, p. Budvidienė. Jei kas buvo negerai — visų atsiprašo.

Sekr. pagelbininkas, p. S. E. Vitaitis, perskaito paskutinės sesijos protokolą ir tuo visi S. L. A. 38-to Seimo nuveikti darbai baigiasi.

P-as S. Gegužis pasako atatinkamą Seimo užbaigimui prakalbėlę. Ačiuoja Seimo Rengimo Komisijai už gražius parengimus ir gražią Seime tvarką. Atsiprašo visų delegatų. Jei vesdamas Seimą padarė kam nesmagumo — prašo dovanoti. Pareiškia, kad šis Seimas buvo tvarkingiausias. Ragina visus, sugrįžus iš Seimo, darbuotis organizacijos labui. Jis pats savo praeigas tuo reikalu atliks. Ragina užmiršti ambicijas ar kitokius nesusipratimus ir visiems bendrai dirbti del Susivienijimo. Pirmoje vietoje ir visur statykime SLA. reikalus.

Aplodismentai paskutiniu kartu nuaidi svetainėje...

Prez. paprašo p. Strumskį prie piano, o visus delegatus atsistoti.

Atsistojus sugiedama Lietuvos Himnas ir tuo baigiama vienas žymesniųjų SLA. Seimų.

Delegatai šnekučiuojasi, atsisveikinėja, tariasi apie Seime nuveiktus darbus, vykimą į namus ir pamažėl skristosi.

Pr. Bajoras.

Iš Lietuvos

KLAIPĖDĄ UŽPUOLĖ SKĖRIAI

Birželio 8 d. rytą per šiaurinę Klaipėdos miesto dalį traukė dideli pulkai skėrių, visi lėkdami iš vakarų į rytus. Maždaug prieš porą savaičių laiko visą Klaipėdos pajurį buvo užpuolę skėriai, bet vėliau, kilus jurų vėjui, pulkai skėrių kaip maro užpulti, sukrito į jurą.

PASIKEIS TIK 3 GEN. SEKRETORIAI

Iš Lietuvos pranešama, kad tikrai pasikeis tik trijų, butent teisingumo, vidaus ir švietimo ministerijų generaliniai sekretoriai. Kitose ministerijose gen. sekret. lieka tie patys. Naujų gen. sekretorių paskyrimas paaiškės šiomis dienomis.

SMARKIAI PAAŠTRINAMOS BAUSMĖS EIKVOTOJAMS IR PLĖŠIKAMS.

Teisingumo ministerija paruošė baudžiamojo statuto pakeitimo ir papildymo proektą, pagal kurį žymiai paaštrinamos bausmės plėšikams ir svetimo turto eikvotojams.

Į KLAIPĖDĄ ATVYKSTA ANGLŲ KREISERIS

Artimiausiom dienom į Klaipėdos uostą atplauks didžiulis anglų kreiseris. Šį kreiserio kelionė atatinkamuose sluoksniuose traktuojama kaip anglų tam tikrų sferų noras patikrinti Pabaltijo saugumą. Laivo įgulai rengiamas iškilmingas priėmimas, o laivo futbolo komanda suloš kelias futbolo rugtynes Klaipėdoj.

KEISTAS RADINYS

Preičiunuose, Pakruojaus valsčiaus, gegužės 26 d. rytą, šis kaimas nustebo del keisto radinio, nes toks radinys, tur but pirmas jei nevisam pasaulyje, tai bent Lietuvoje. Seni žmonės o ypač davatkėlės, to radinio bijo, sako visko gali but. Gatvėje gulėjo karstas (grabas), truputį apdaužytas. Pamesti tokį daiktą, rodos, sunku. Tur but, kas tyčia atnešė, kad įvaryti baimės prietaringiems žmonėms.

Daugumas juokauja, kad šis karstas atsirado tam nemirštamam kriziui palaidoti.

DARIAUS - GIRĖNO KUNUS PERNEŠ LIEPOS 17 D.

Liepos 17 d. sukanka lygiai metai, kai Vokietijoj, ties Soldinu, žuvo transatlantiniai lakunai Darius ir Girėnas. Tas metines sukaktuves rengiamasi iškilmingai paminėti. Lakunų palaikams globoti komitetas ir Aero kliubas jau rengias toms metinėms susaktuvėms. Lakunų kunai ligšiol balzamuojami, iš dalies restauruojami, apvelkami restauruotais rubais, kuriais jie buvo apsivilkę skrisdami Lietuvon. Liepos 17 d. jųkunai karstuose bus pernešti į kapinėse tam tikslui įrengtą mauzoliejų. Galimas daiktas, kad tą dieną bus padėtas kertinis akmuo suprojektuotam statyti paminklui.

Birželio 9—11 dienomis Kaune įvyko Lietuvių-Latvių vienybės dešimtasis jubiliejinis kongresas. Ta proga, iš Latvijos į Kauną buvo atvažiavę apie 100 latvių visuomenės atstovų ir Latvijos studentų choras, kuris Kauno valstybės teatre turėjo koncertą. Taip pat ir iš Estijos buvo atvykusių Lietuvių-Estų draugijos atstovai. Kongreso metu Kaune buvo atidaryta Latvių paroda ir skaityta įvairiais klausimais eilė paskaitų. Šis kongresas turi didesnę reikšmę ta prasme, kad jis imsis visuomeniškos iniciatyvos suartinti visas tris Pabaltijos tautas ta kryptimi, kaip Lietuvos vyriausybės savo garsiname memorandume buvo siuloma.

Kovai su gyvulių mirtingumu Lietuvoje vis daugiau priduodama reikšmės. Šiuo metu su apkrečiamomis gyvulių ligomis kovoja 46 veterinarijos gydytojai, veterinarijos departamento tarnyboje 62 gyvulininkystės technikai paskirti po visą kraštą padeda veterinarijos gydytojams. Be veterinarijos technikų dar dirba 24 feldšeriai. Šiems specialistams į kovą su gyvulių ligomis kas kart vis uoliau stoja pati visuomenė. Tsb.

— Klaipėdoje vietos visuomeninių organizacijų atstovai tarės, kaip priimti į Klaipėdą atvykstančias Amerikos, Anglijos ir kitų kraštų lietuvių ekskursijas. Nustatyta per tą pasitarimą atitinkama programa, sulig kuria, atvykstančias lietuvių ekskursijas bus stengiamasi kuo gražiausiai priimti. Tsb.

„TĖVYNĖ"
Spausdina Šiuos
Spaudos
DARBUS

Konstitucijas	Knygas
Cirkuliorius	Tikietus
Kopertus	Laiškus
Vizitines	Kvitas
Korteles	Ofišas
Plakatus	ir t. t.

S.L.A. kuopos, draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antrašu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

S. L. A. KALENDORIUS
KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ
PARENGIMAI

ARLINGTON, MASS. — SLA. 175 kuopa rengia didelį metinį pikniką, kuris įvyks liepos 8 d., Liet. Taut. Namo Parke, Montello, Mass. Bus įdomus linksmas programas ir daug visokio linksmumo. Bus geri muzikantai, kurie vasarinėje salėje tarp didelių pušių visus linksmins. Kviečiame visus šiame piknike dalyvauti ir linksmai įspudingai laiką praleisti. — Rengėjai.

REIKALAVIMAI

Reikalaujame vyrų ir moterų pardavinėjimui knygos "An Excursion to Lithuania", kurią parašė A. A. Sacks. Liberalis atlyginimas; suteikiame visokiaropą pagelbą. Rašykite:
Hudson Bay Press
Dept. N-2,
280 Madison Ave, New York, N. Y.

Iš Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas, per gražiąją Švediją. Ši kelionė jungia musų Atlantiko ir Klaipėdos laivų susisiekimą. Tarp Klaipėdos ir Stockholmo tiesiog plaukioja musų laivas "MARIEHOLM" kelionės laikas 24 valandos.

IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO
Drottningholm, _ Liepos 17
Gripsholm ____ Liepos 25
Kungsholm, _ Rugpiučio 18
Drottningholm Rugpiučio 25

Kreipkitės į vietinį agentą arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
21 State Str., New York, N. Y.

Ar Jųs Esate Supančiuotas

ir su "suirusiais" nervais — jaučiatės silpnas ir pavargęs — tik pusiau žmogus. Jeigu taip, štai yra geras tonikas, suteikiantis geresnes dienas.

Nuga-Tone

yra užvardinimas TONIKO, kurį gydytojas Specialistas išrado, ir kuris dabar parduodamas visose vaistinyčiose. NUGA-TONE yra kombinacija tam tikrų tonikų alteratyvų, kurios stimuliuoja, atgaivina visus organus, duoda naują gyvenimą ir energiją. Jųs valgysite geriaus, — miegosite saldžiaus. Tukstančiams vyrų ir moterų tapo pagelbėta. Trisdešimties dienų treatmentas už vieną dolerį — gaukite tikrąjį — garantuotas.

PAŽANGA
Laisvos Minties, Mokslo ir Kritikos Mėnesinis Žurnalas
Kaina $1.00 metams
Pusei metų 65 centai
Vienas No. 10 centų
PAŽANGA
3352 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

UŽ LIETUVOS BONUS
Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.
Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukinu, nes skaudėjimai nat patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

TĖMYKITE!
Didelis 548 Puslapių Paveiksluotas Veikalas Antgalvių
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ
ISTORIJA

TAI yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santikiai išeivijos. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija. Pasiskubinkit.

Kaina ---------- $1.50
Drutame Apdare $2.00

Reikalaudami, Kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją Šiuo Adresu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

DIDELĖ EKSKURSIJA
Į LIETUVĄ
Rengia ir priežiuri
Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje
Populiariu Ekspresiniu Garlaiviu
BREMEN
Išplauks iš New Yorko
LIEPOS 18 d., 1934 m.,
Ekskursijos dalyviai ant laivo S. S. Bremen, plaukianti Lietuvon, bus perkelti Bremerhavene į laivą S. S. Stuttgart.

Del informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE
Prop. J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. TREČIOKAS
197 Adams St., Newark, N. J.
JOHN SEKYS
433 Park St., Hartford, Conn.
VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
G. A. KYBA
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.
ATLANTIC TRAVEL SERVICE
K. SIDABRAS, Prop.
342 W. B'way, So. Boston, Mass.
PETER BARTKEVICIUS
678 N. Main St., Montello, Mass.
MR. PAUL MOLIS
1730—24th St., Detroit, Mich.
LITHUANIAN NEWS PUB. CO.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO. DIRVA
K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave., Cleveland, O.
MR. C. J. WOSHNER
2013 Carson St., Pittsburgh, Pa.
MR. A. VARASIUS
206 All Nations Bank Building
1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD,